

Statische markttheorie

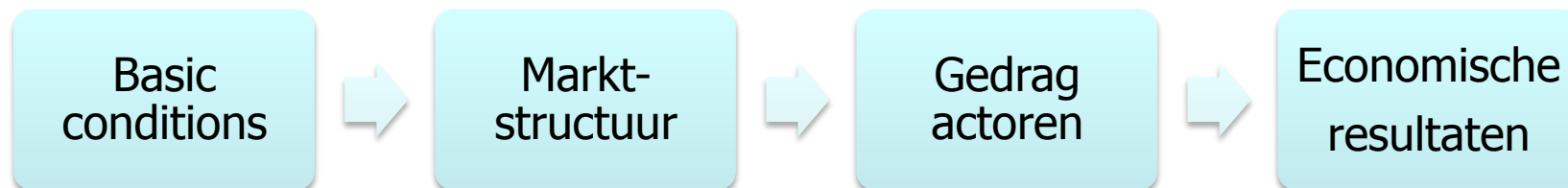
College 4, spm 1212

Statische Markttheorie: SCP of SGR

Secundaire structuurkenmerken (basic conditions)

- Groei of krimp
- Vraagconcentratie
- Kostenstructuur (zie college 3)

Structuur

- Aantal aanbieders en vragers
(bijvoorbeeld concentratiegraad aanbieders: C4, Hirschman Herfindahl index)
- Product differentiatie/homogeniteit
- Toegangsvoorwaarden

Conduct (gedrag actoren)

- Op welke manier kunnen aanbieders hun winsten maximaliseren?
 - Prijszetting
 - Volume productie/ afzet

Performance (economische resultaten)

- Technische en allocatieve efficiëntie

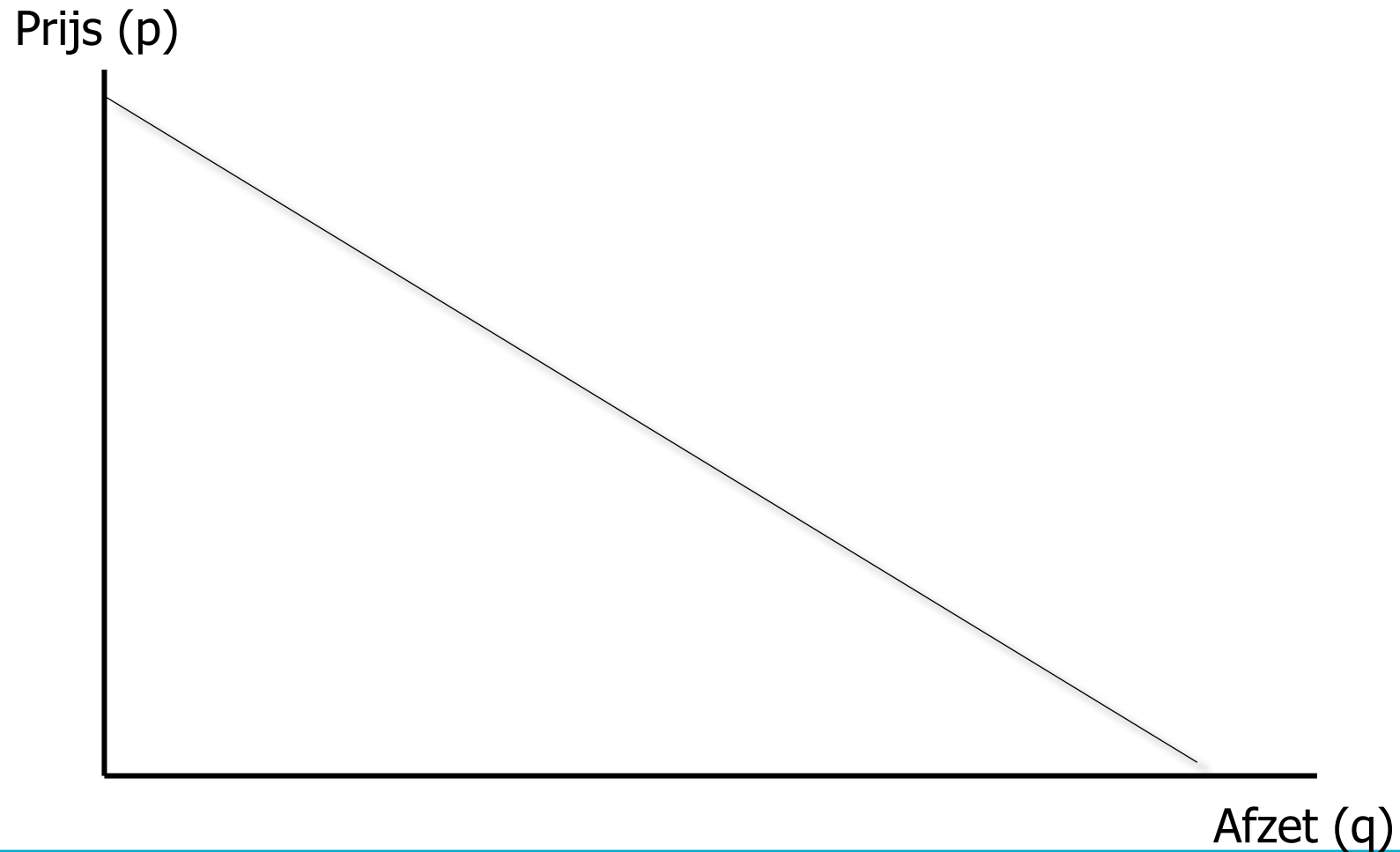
De neoklassieke benadering

- Consumenten: Rationeel nutsmaximalisatie
- Bedrijven: Rationeel winstmaximalisatie
- Redenatie in termen van marginale veranderingen
- Verklaring van de werking van de markt als 'onzichtbare hand', waarbij de prijs het belangrijkste coördinatiemechanisme is.
- Het marktmechanisme leidt onder ideale omstandigheden tot maximale welvaart

Vraagfunctie

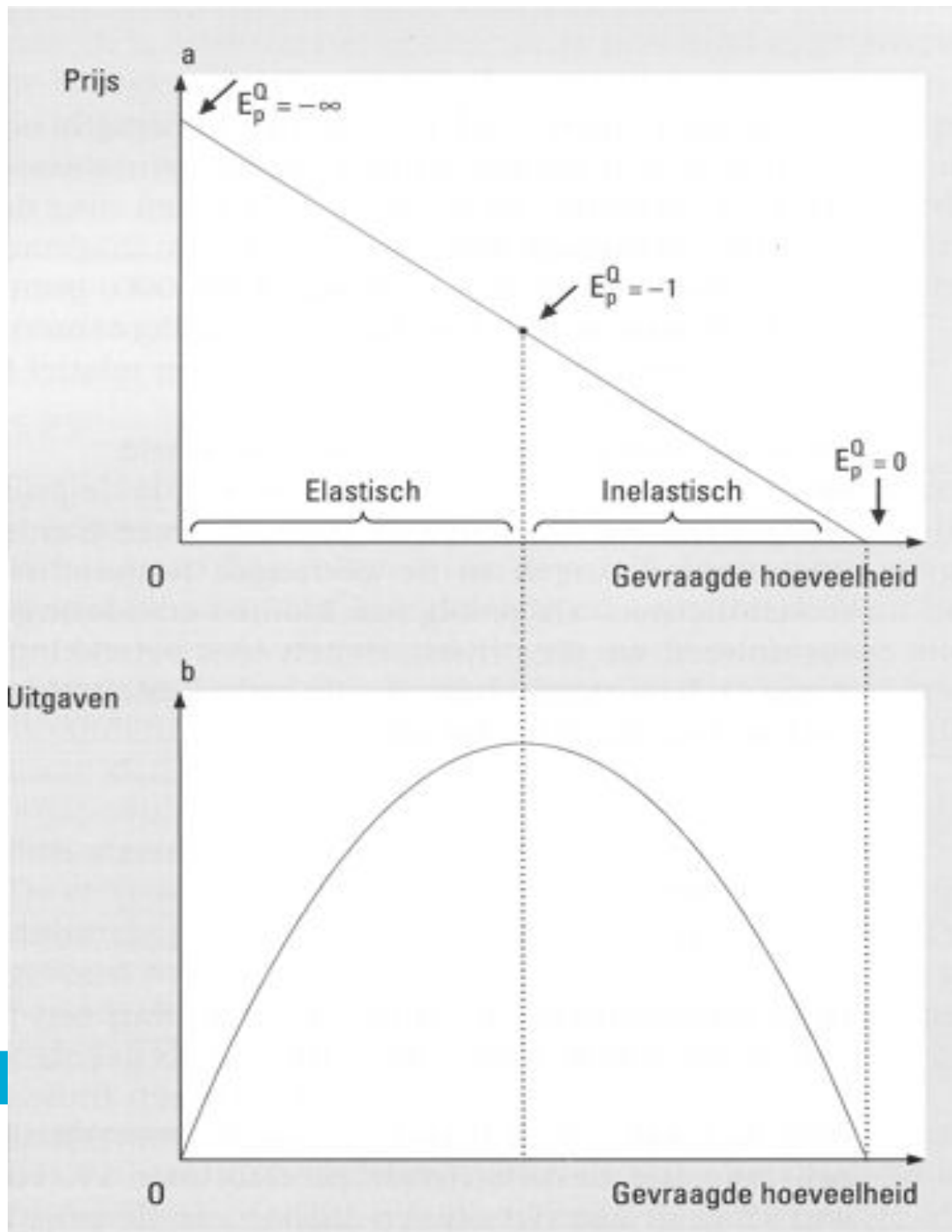
- Hoeveel bedraagt de vraag bij een bepaalde prijs?
- Hoeveel is de consument bereid extra te betalen voor één extra eenheid, bij een gegeven aanbod:
bereidheid tot betalen.
- Geaggregeerde functie
- Gegeven inkomen en prijzen van andere goederen

Prijs – Afzet Curve: Vraag

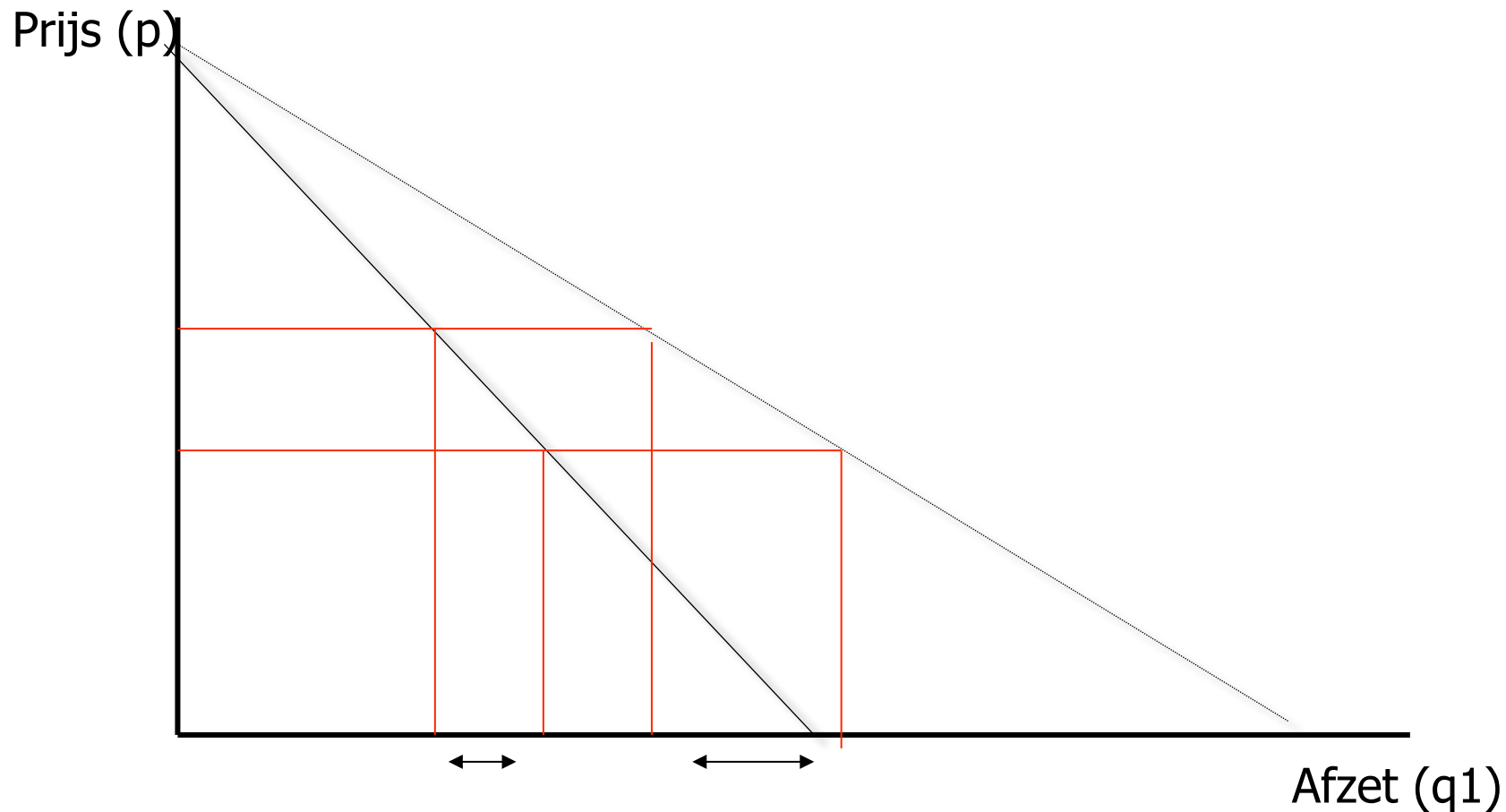

Elasticiteit van de vraag (1)

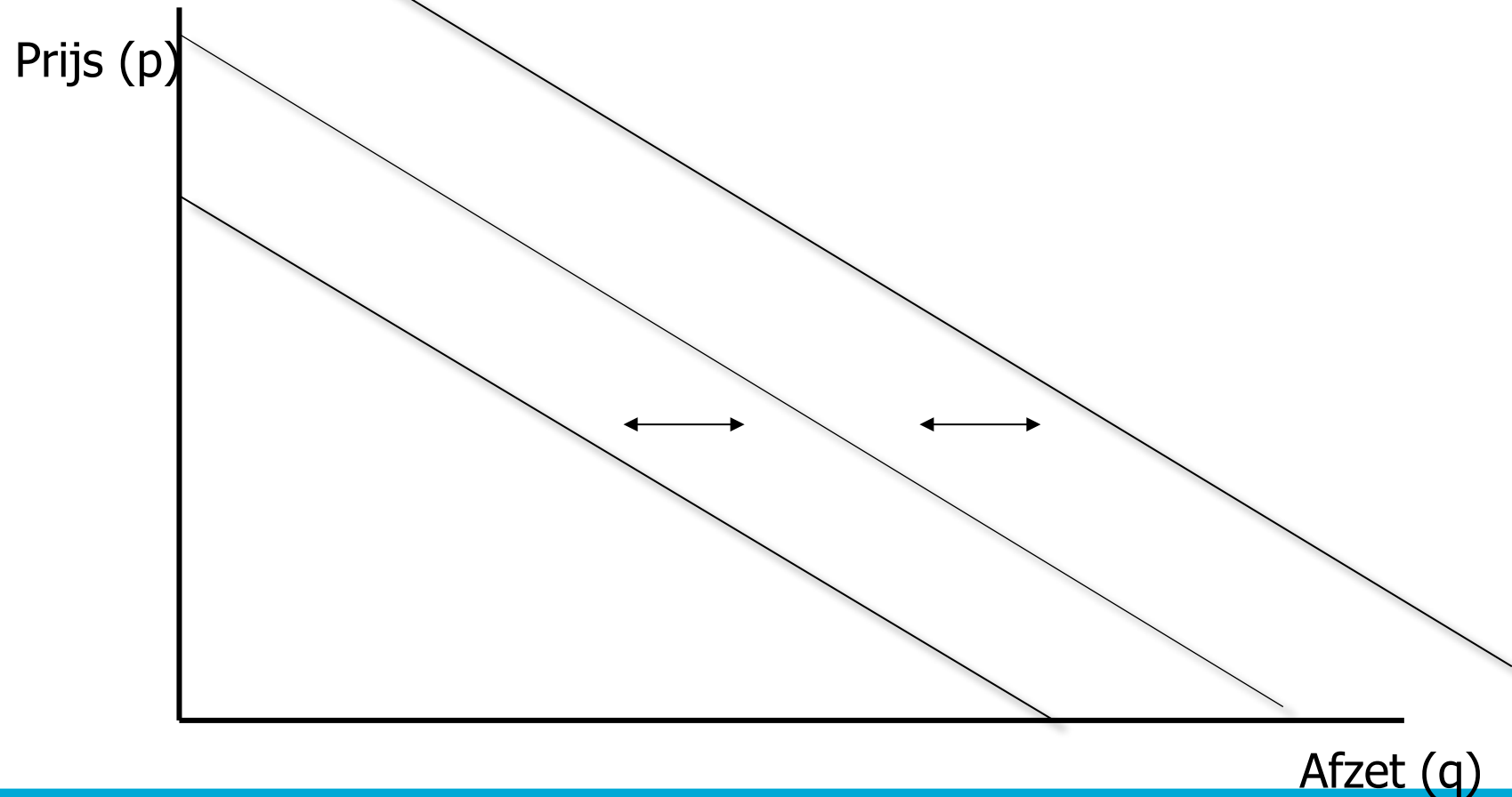
- Hoe reageert de vraag op een prijsverandering?
- $(dQ/Q) / (dp/ p)$

Richtingscoefficient Prijs en Afzet curve: prijsverandering

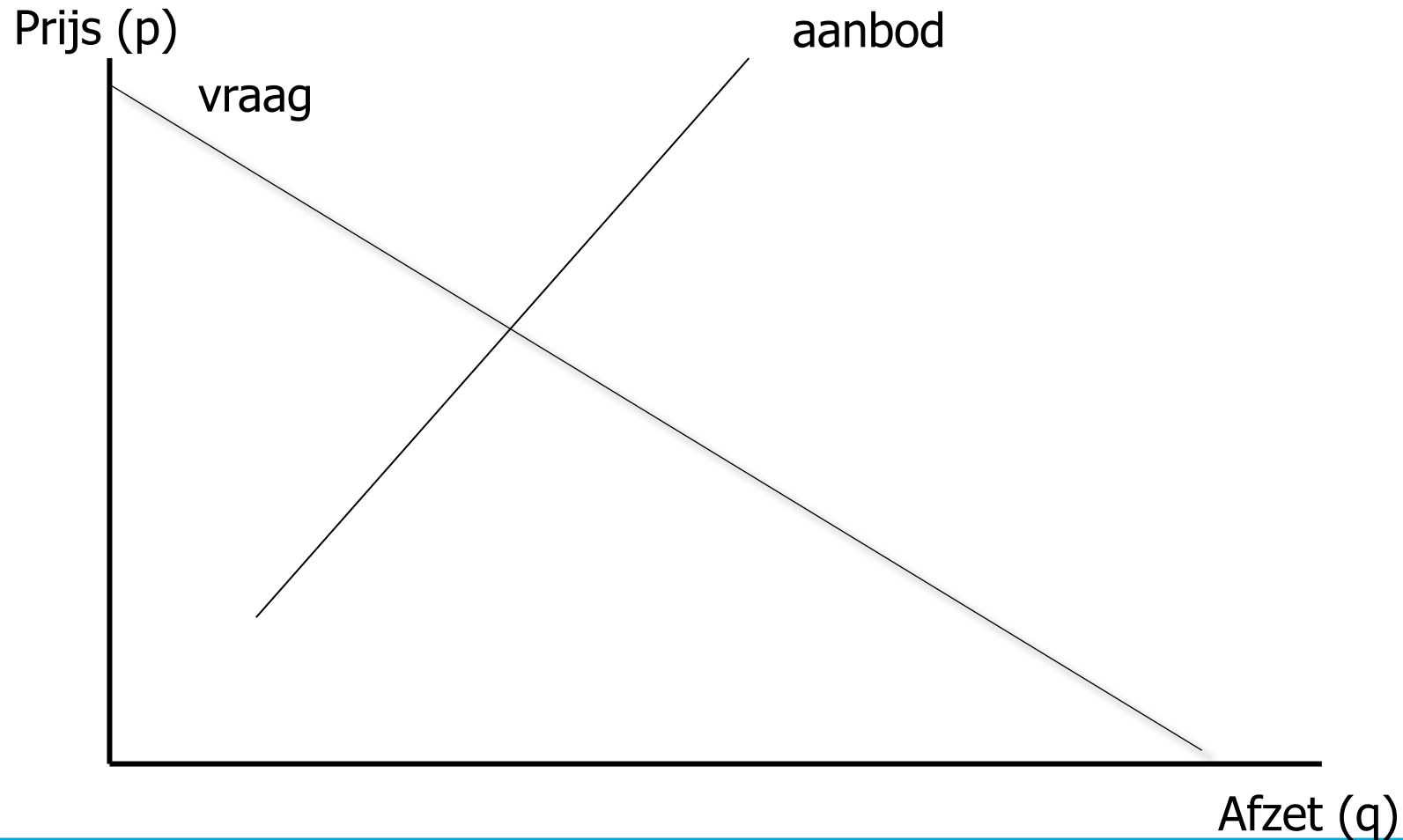
Verschuiving Prijs – Afzet Curve: Inkomensverandering

Kruisprijselasticiteit van de vraag

- Hoe verandert de vraag naar goed A indien de prijs van goed B verandert?
- Negatief of positief

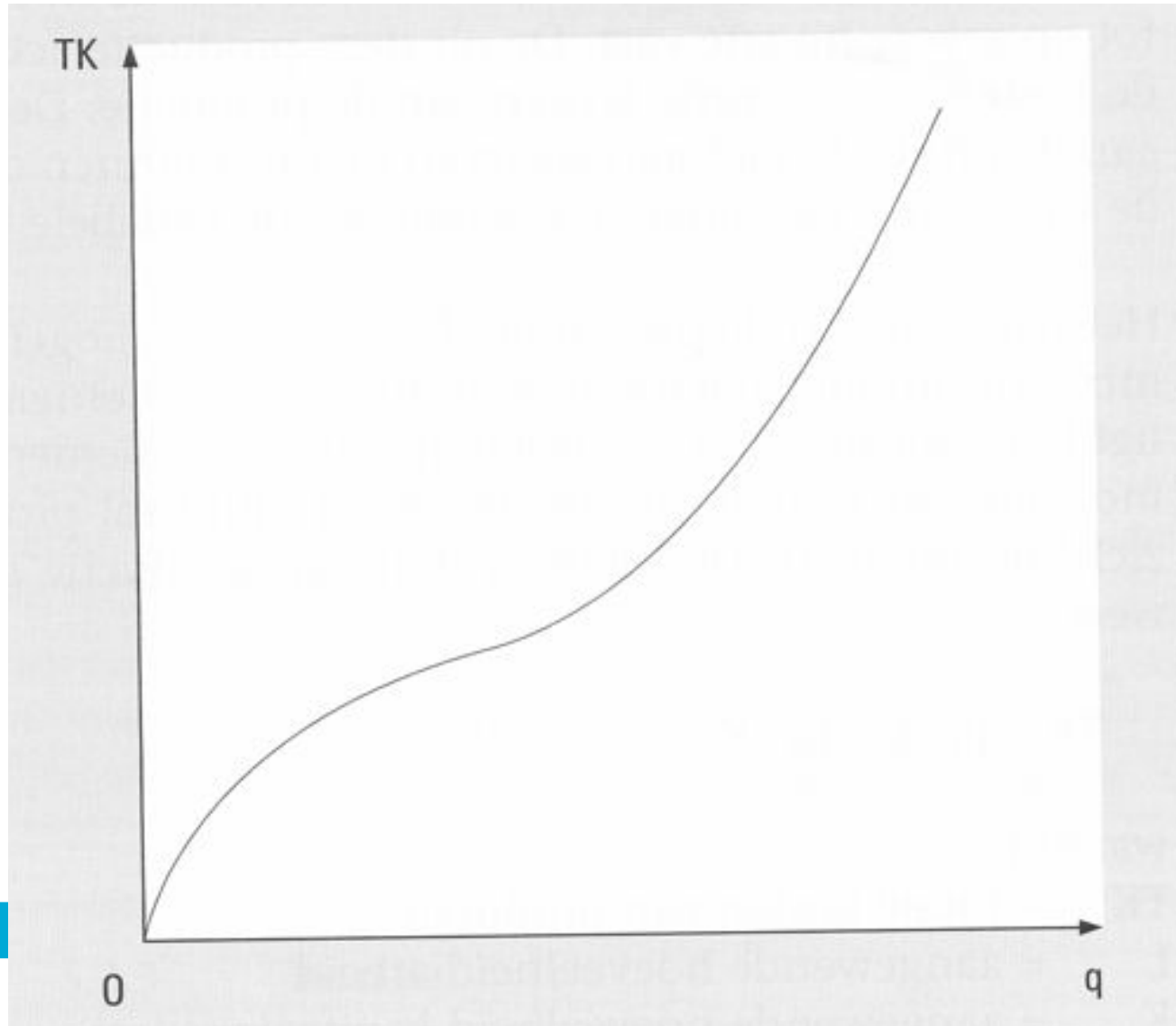
Prijs – Afzet Curve: Aanbod

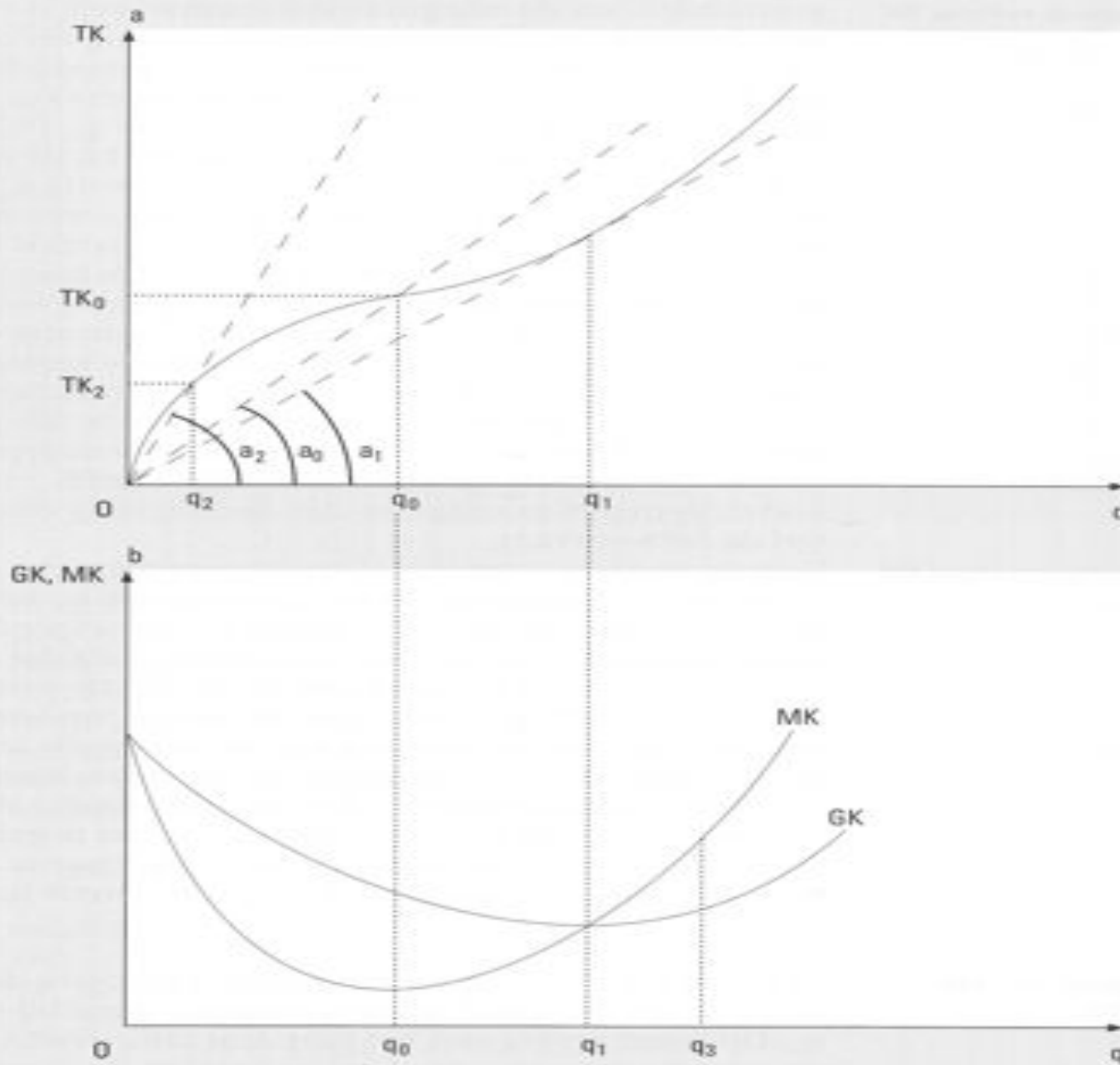
Aanbod

- Inzet kapitaal en arbeid
- Korte en lange termijn (hoe gedefinieerd?)
- Vaste, variabele en totale kosten
- Gemiddelde en marginale kosten
- Sunk cost
- Minimaal efficiënte Schaal (MES)

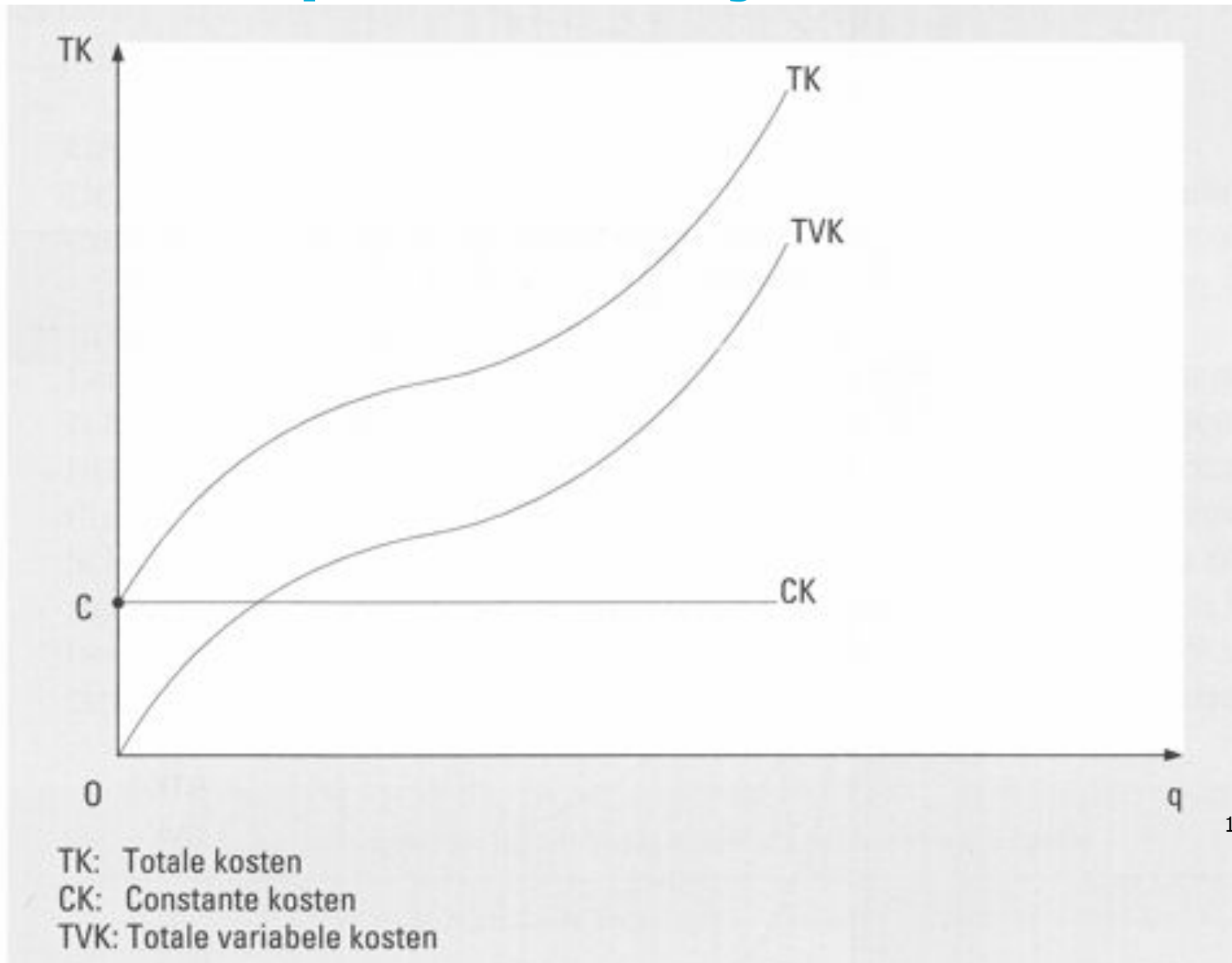
Totale kostencurve lange termijn

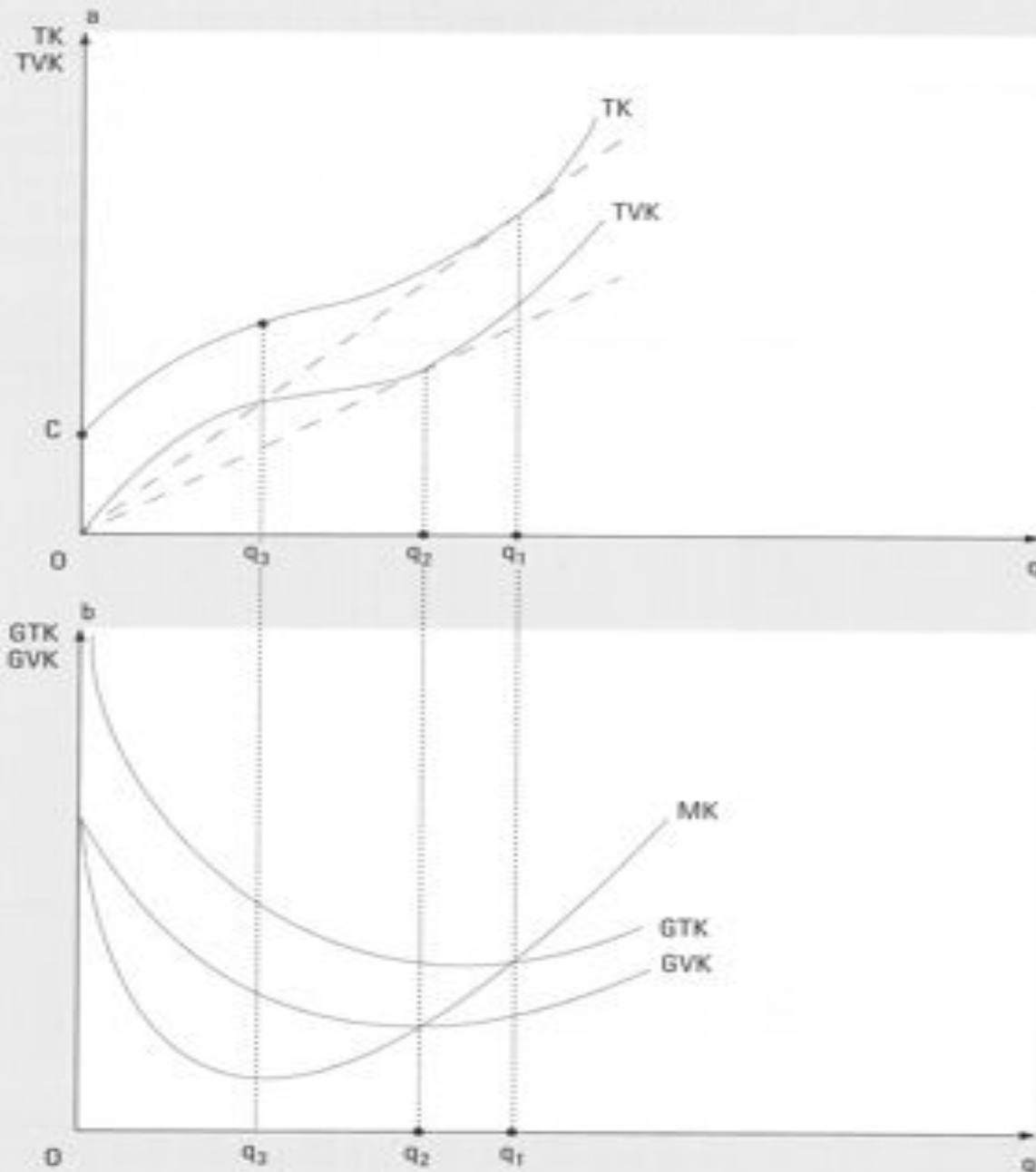
Figuur 5.6 Het verband tussen totale, gemiddelde en marginale kosten op lange termijn

Kosten op korte termijn

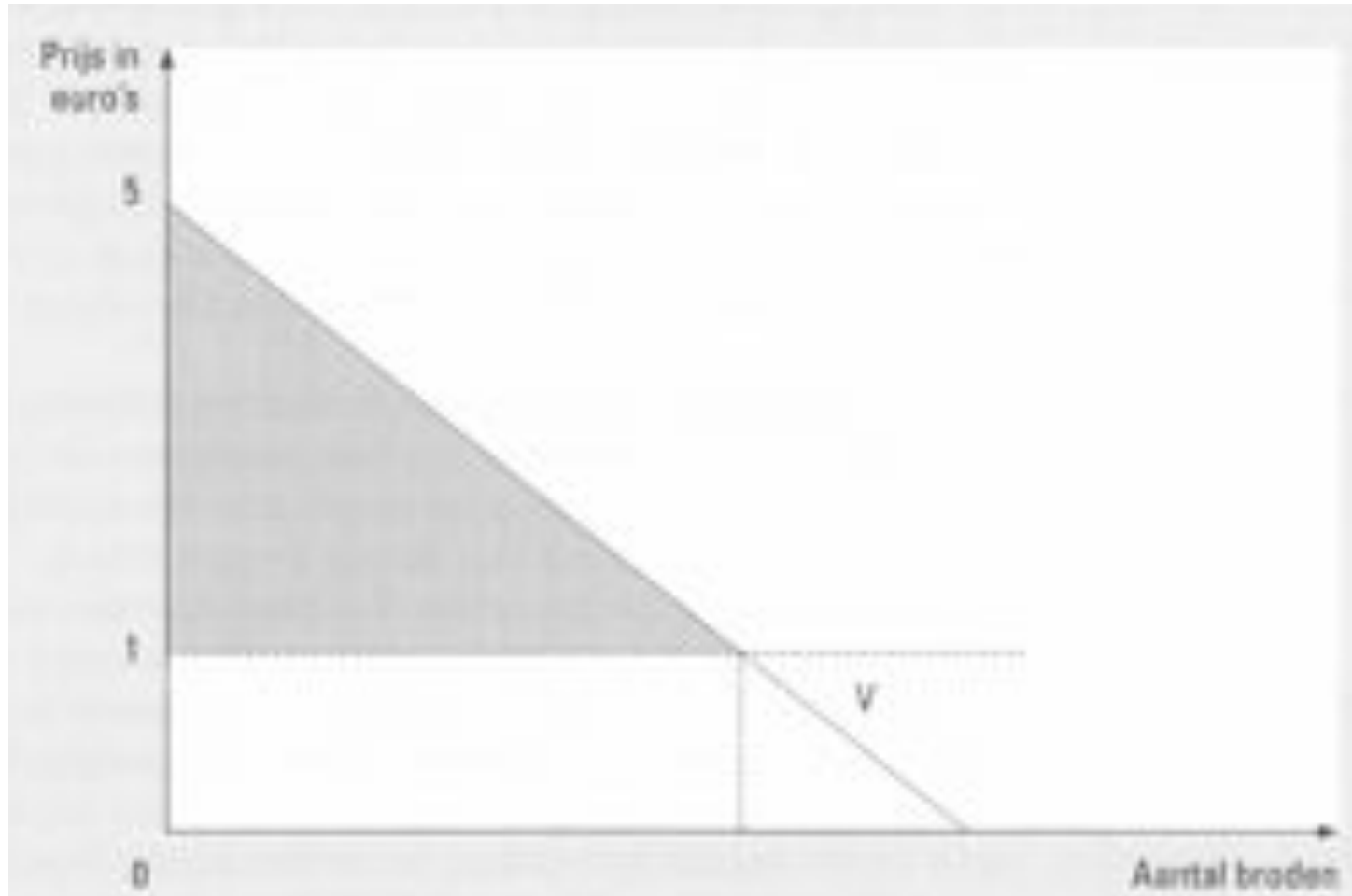
Figuur 5.8 Totale, gemiddelde en marginale kosten op korte termijn

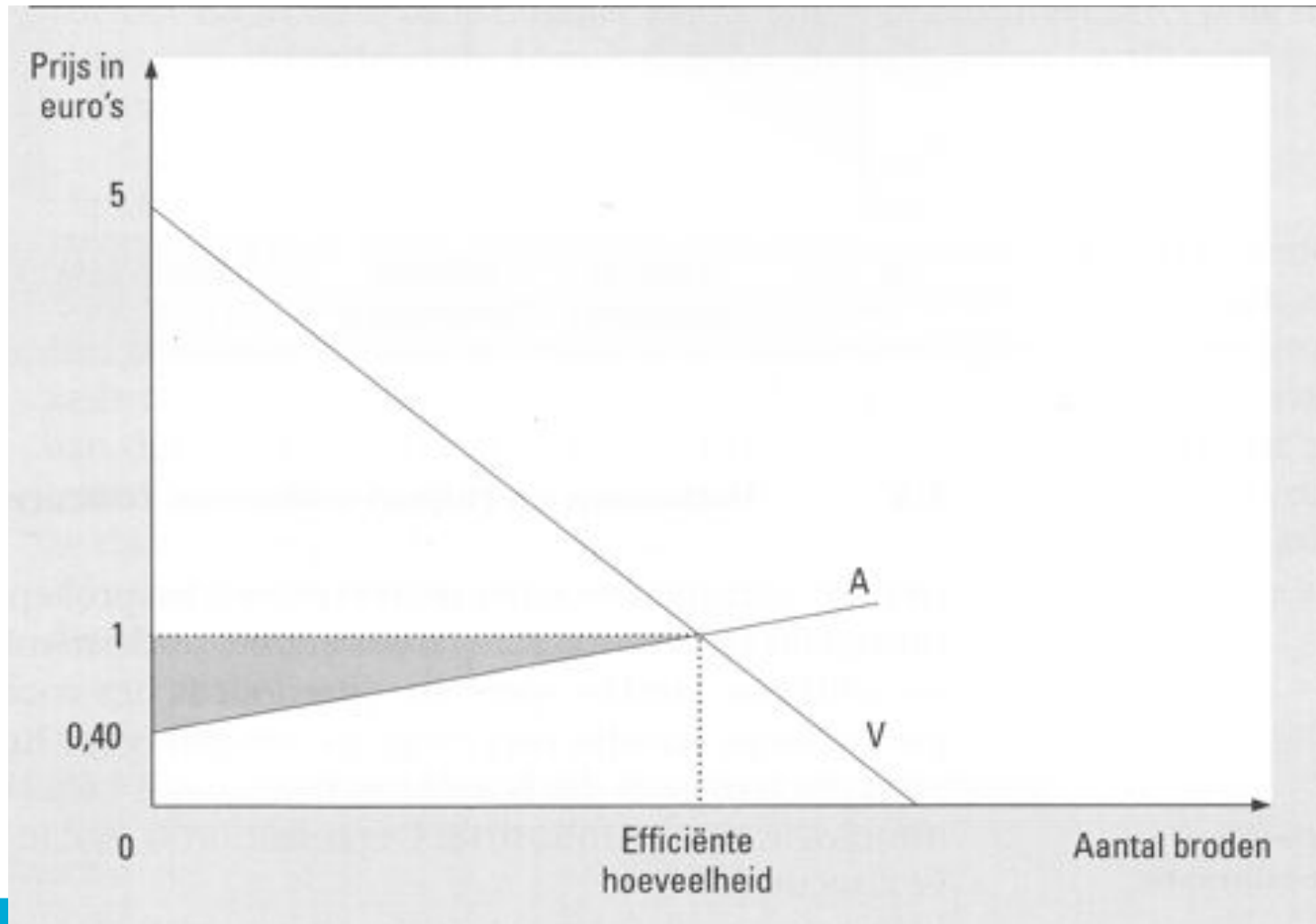
Beoordeling van de 'performance' van verschillende marktvormen

- Consumentensurplus
- Producentensurplus
- Welvaart: CS + PS

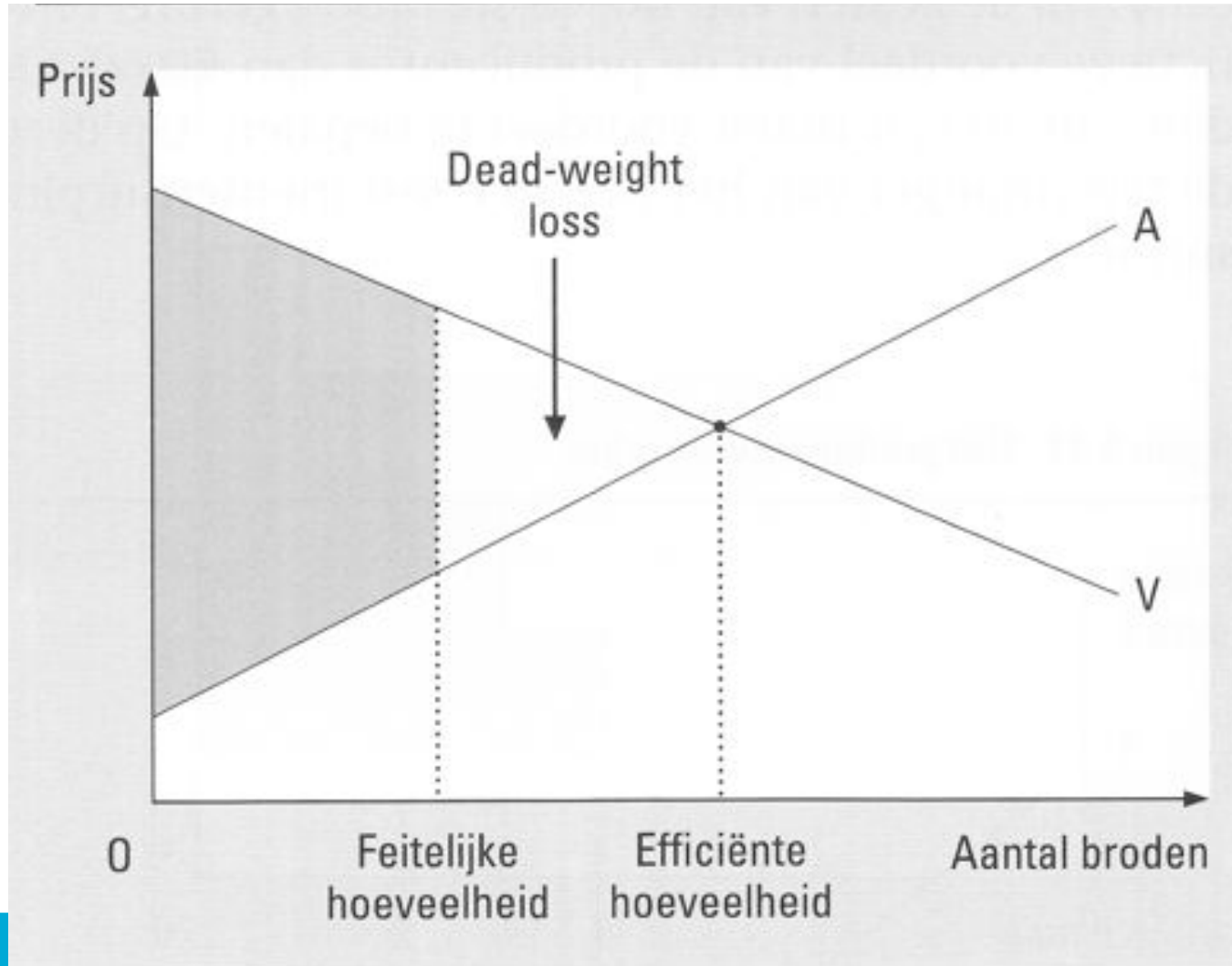
Consumentensurplus

Producentensurplus

Dead-weight loss

Verondersteld gedrag van winstmaximaliserende ondernemer

- Marginale opbrengsten = marginale kosten
- Waarom worden onder deze voorwaarden winsten gemaximaliseerd?

Volledig vrije mededinging

Tabel 5.3 Veronderstellingen bij de marktform volledig vrije mededinging

Structuur

- Veel aanbieders
- Veel vragers
- U-vormige gemiddelde kostencurve voor alle ondernemers identiek
- Homogene producten
- Volledige informatie
- Geen transactiekosten
- Vrije toe- en uittreding

Gedrag

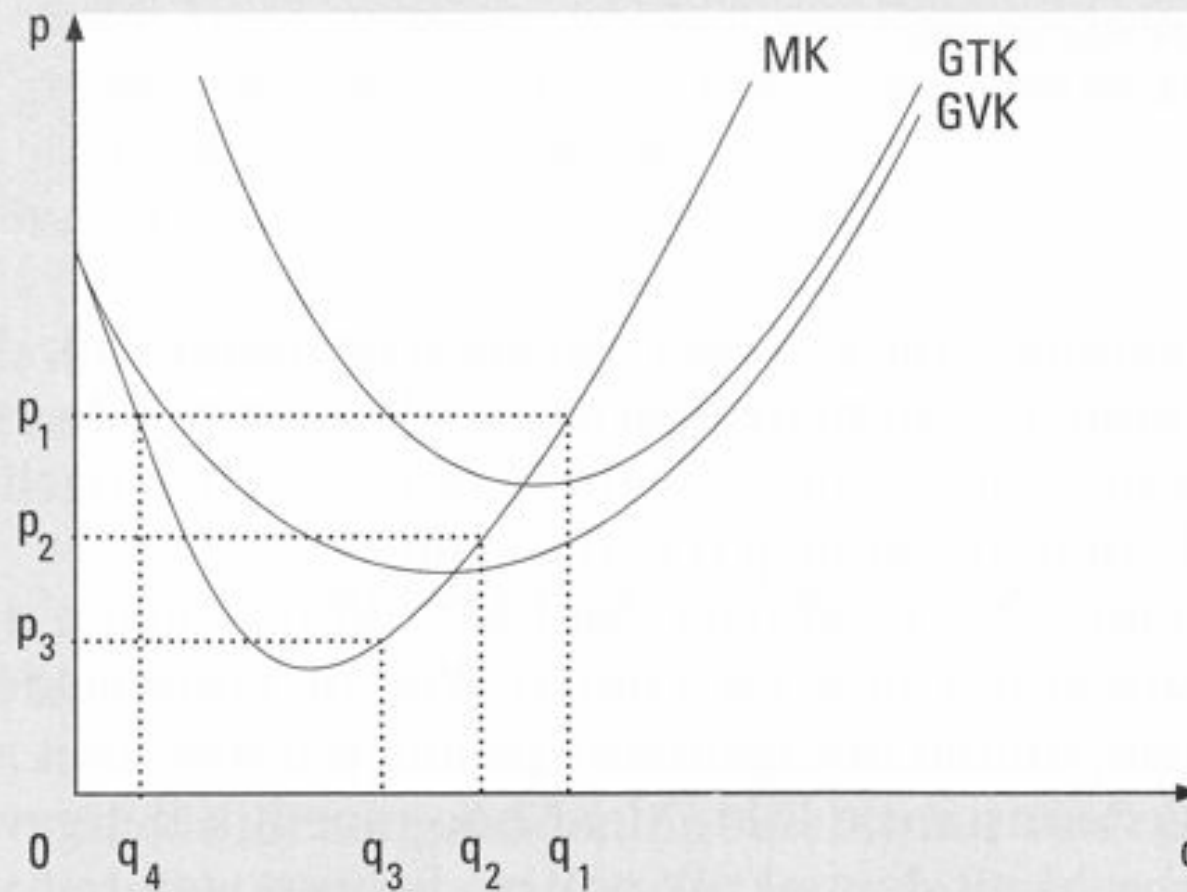
- Winstmaximalisatie

Winstmaximaliserend gedrag bij VVM

- Onder de genoemde voorwaarden kan ervan worden uitgegaan dat de prijs voor de individuele ondernemer als exogeen gegeven wordt verondersteld.
- Voorwaarde winstmaximalisatie: $MO=MK$
- $MO=$ prijs
- $\Rightarrow MK =$ prijs

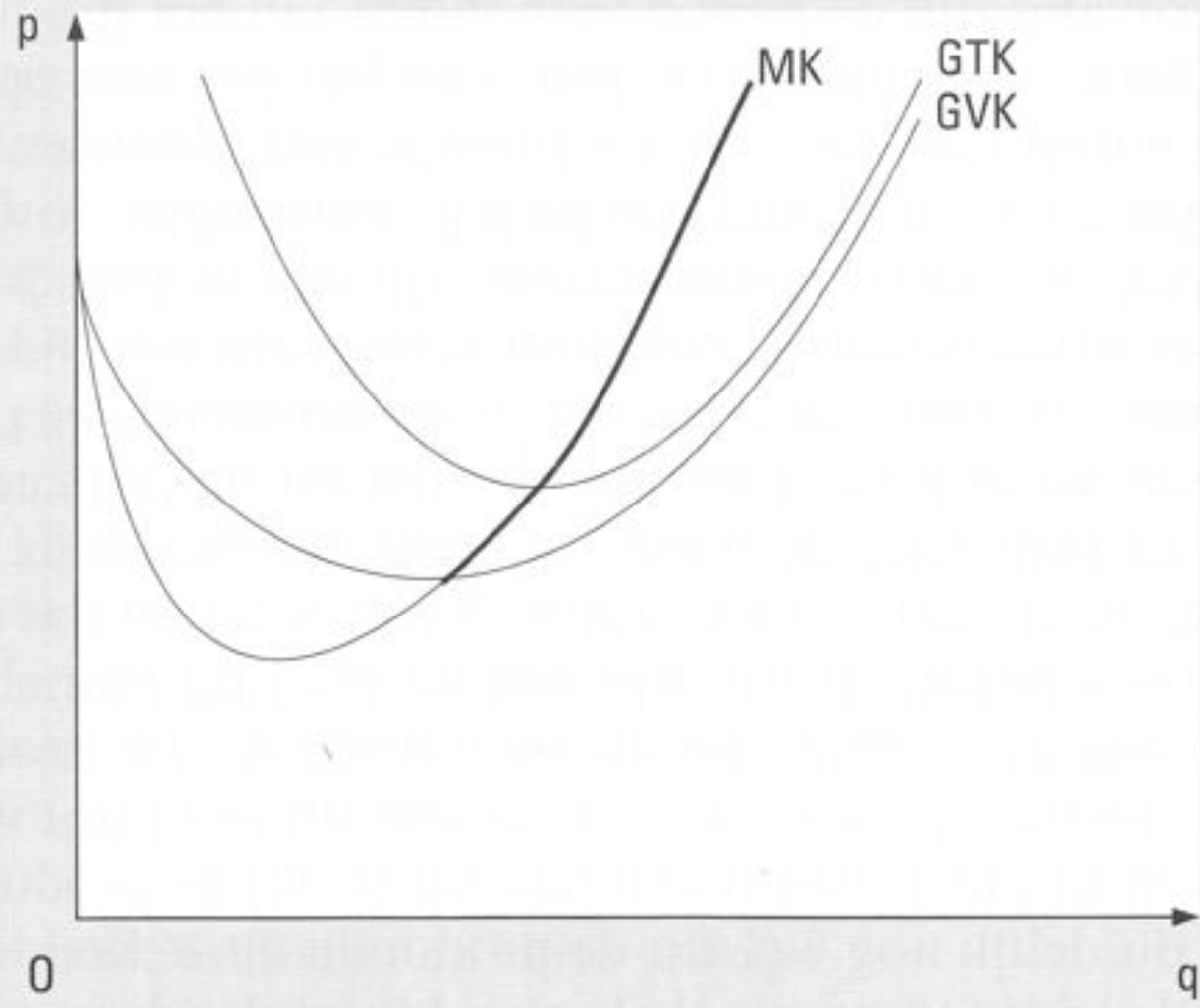
Van individueel aanbod naar geaggregeerd aanbod

Figuur 5.15 Kostencurven op de korte termijn

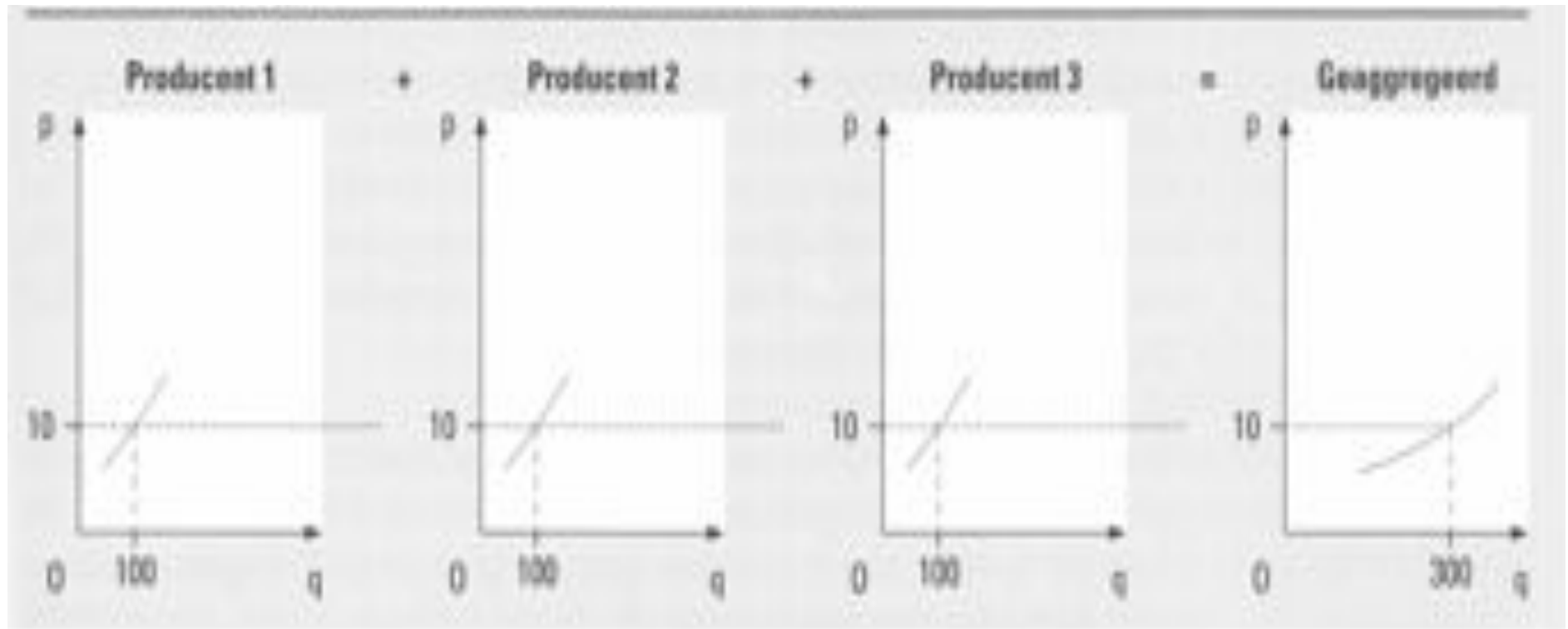

Individuele aanbodcurve

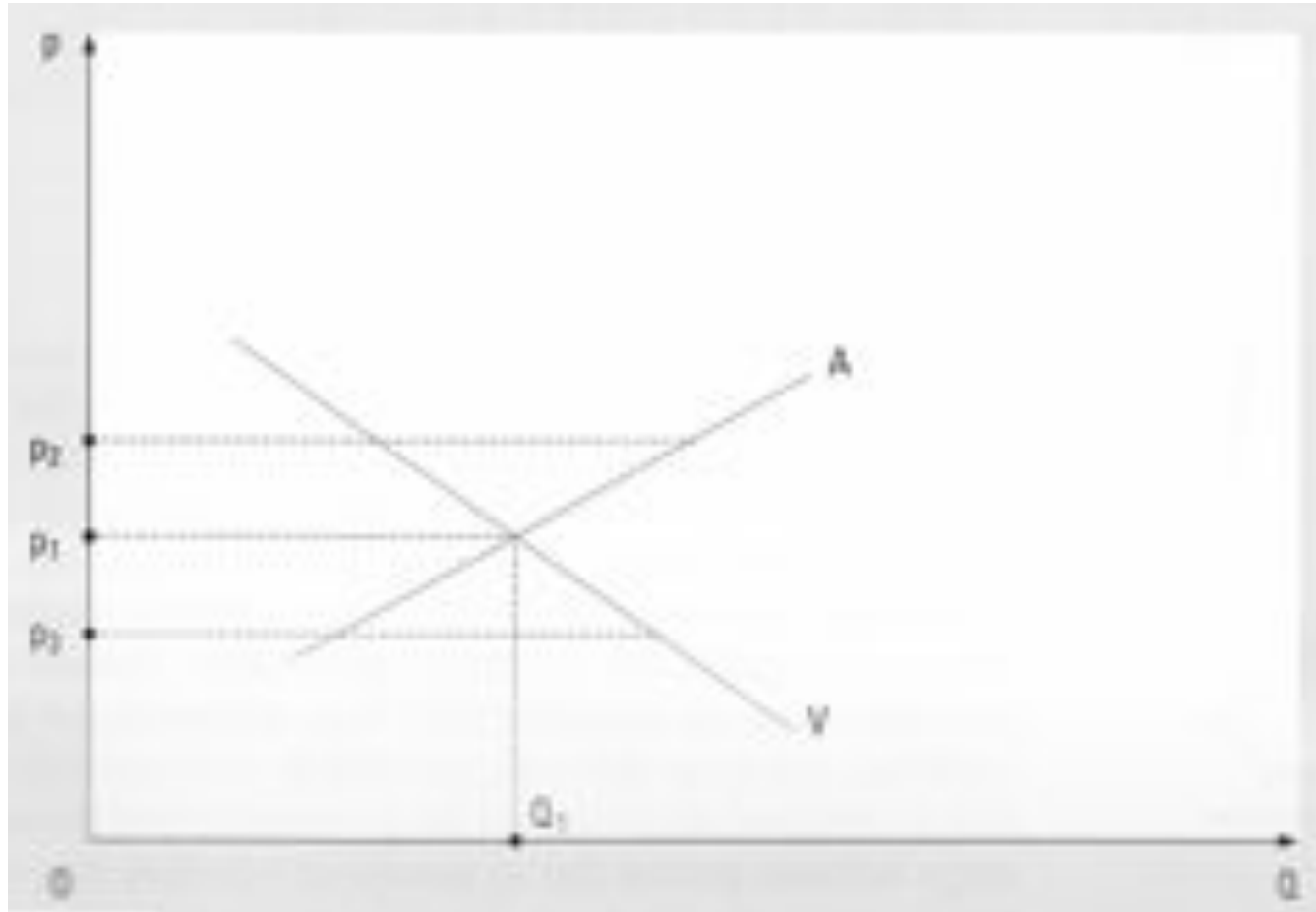
Figuur 5.16 Het individuele aanbod van de producent

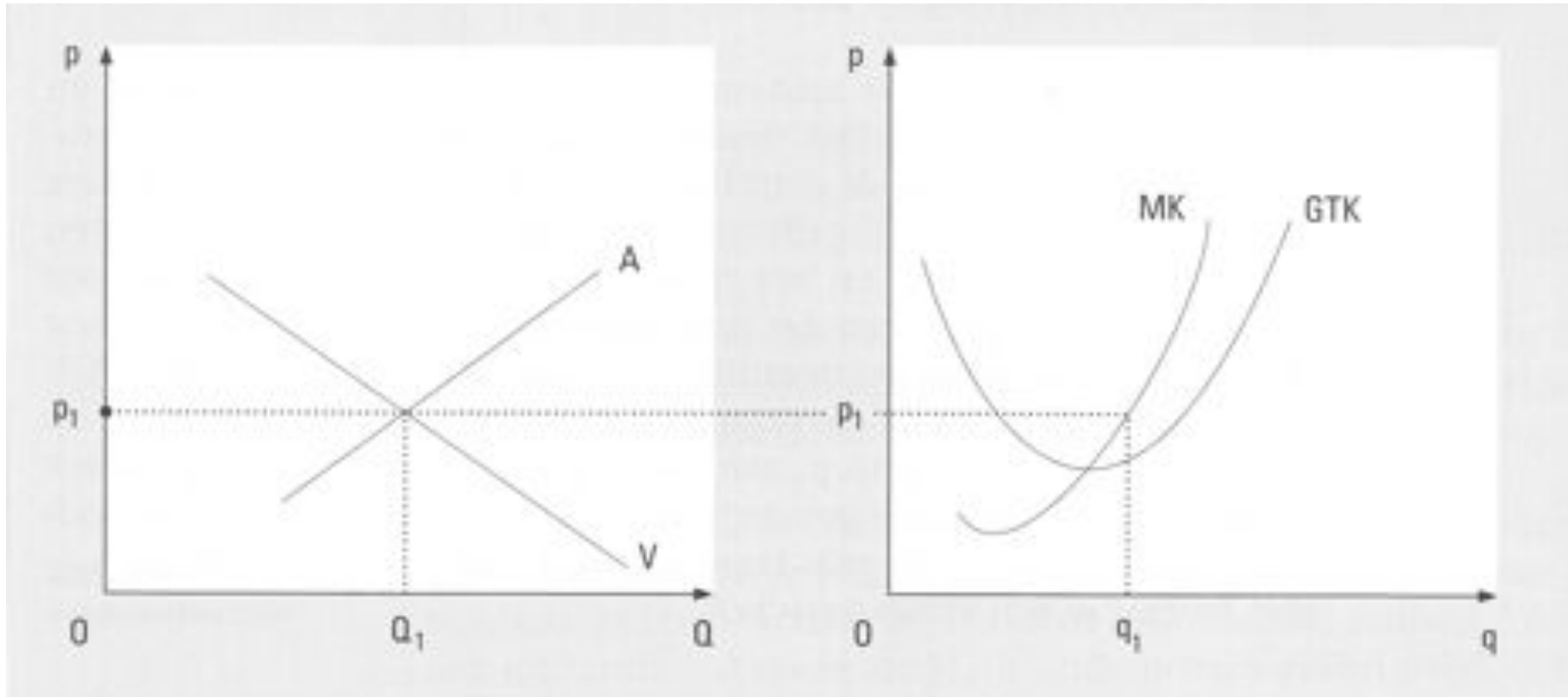
Geaggregeerde aanbodcurve

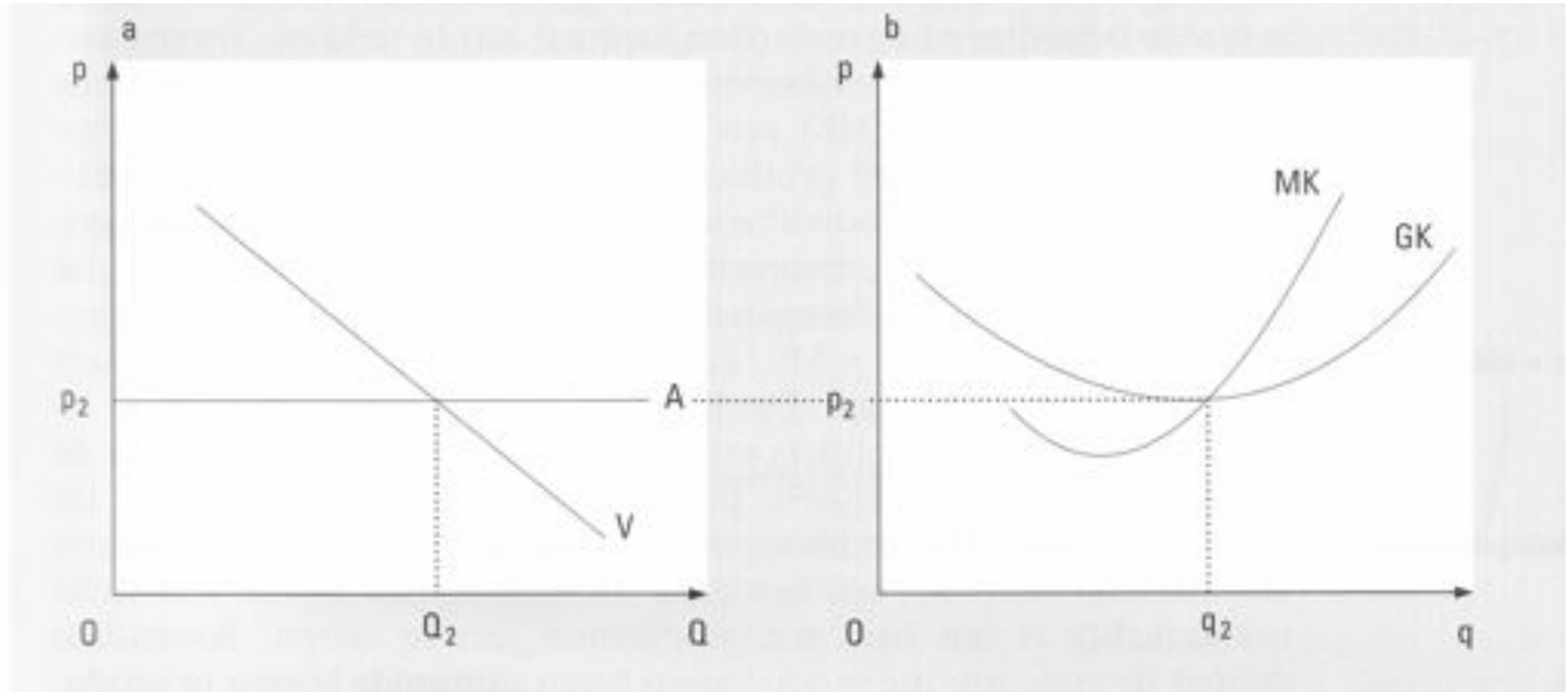
Vraag- en aanbodcurve

Markt en de individuele ondernemer op de korte termijn

Markt en de individuele ondernemer op de lange termijn

SGR samengevat voor VVM

Tabel 5.4 SGR-weergave van het model van volledig vrije mededinging op lange termijn

Veronderstellingen		Resultaat
Structuur	Gedrag	
<ul style="list-style-type: none">• Veel aanbieders• Veel vragers• U-vormige, identieke gemiddelde kostencurven• Homogene producten• Volledige informatie• Geen transactiekosten• Vrije toe- en uittreding	<ul style="list-style-type: none">• Winstmaximalisatie	<ul style="list-style-type: none">• Prijs gelijk aan de marginale kosten ($p = MK$)• Geen winst boven de normale beloning van de productiefactor kapitaal• Productie tegen minimale gemiddelde kosten op lange termijn

Nb: wat is 'normale beloning van productiefactoren'?

Monopolie

Tabel 5.7 Veronderstellingen bij de marktvorm monopolie

Structuur

- Eén aanbieder
- Veel vragers
- Volledige informatie
- Geen transactiekosten
- Geen vrije toe- en uittreding
- Uniek product

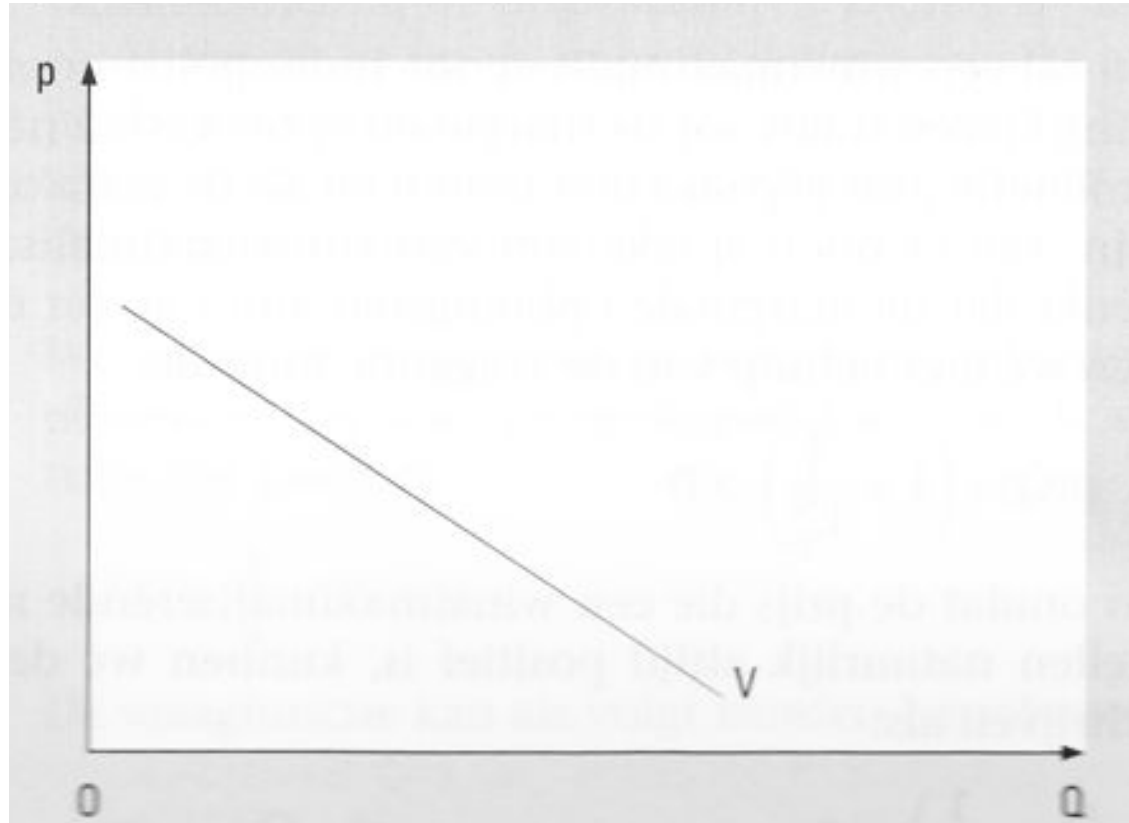
Gedrag

- Winstmaximalisatie

Verschillende redenen voor monopolistische marktvorm

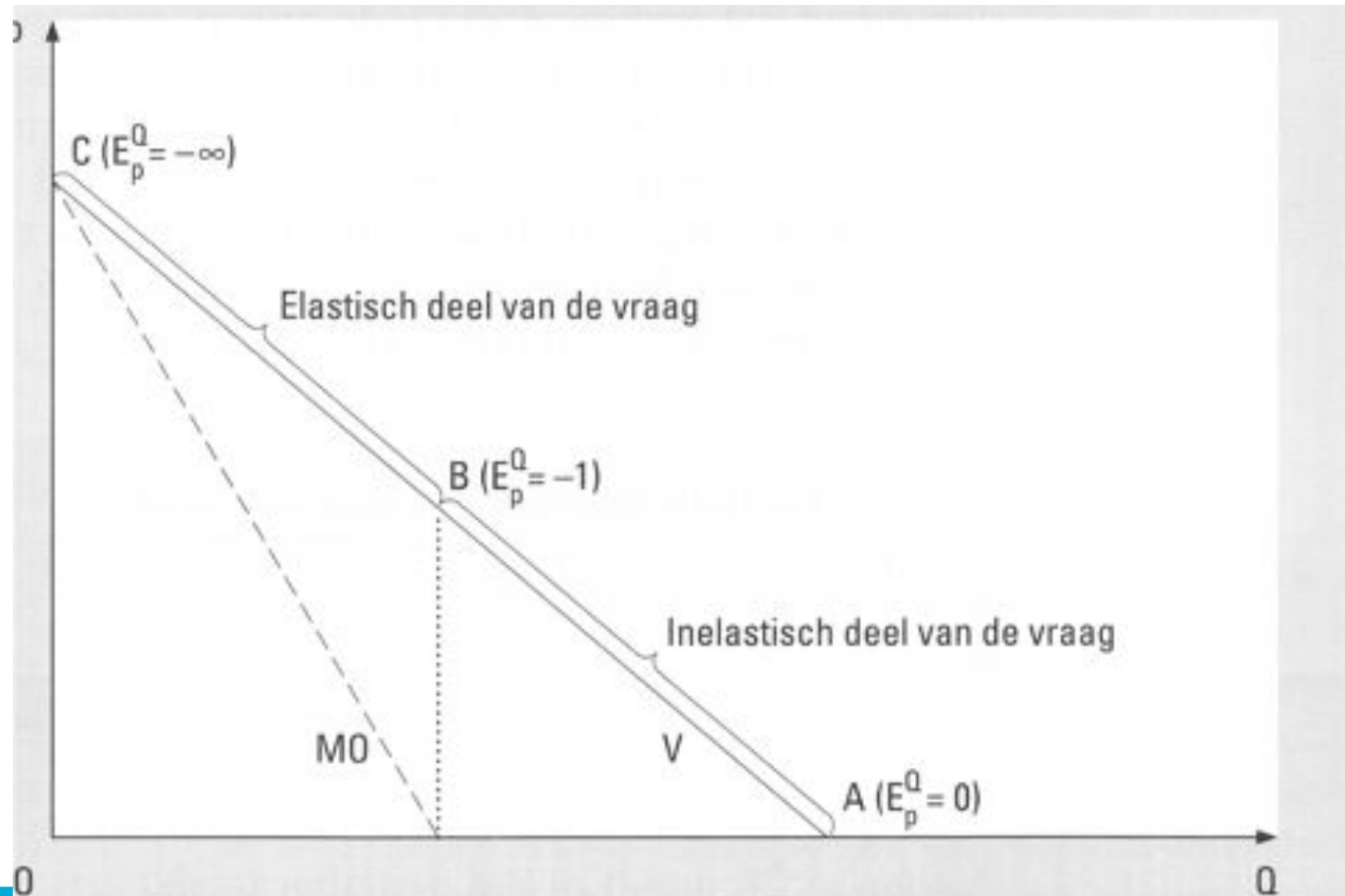
- Wettelijk monopolie
- Bezit van unieke productiefactoren
- Natuurlijk monopolie
- marktmacht

Prijs-afzet curve van de monopolist

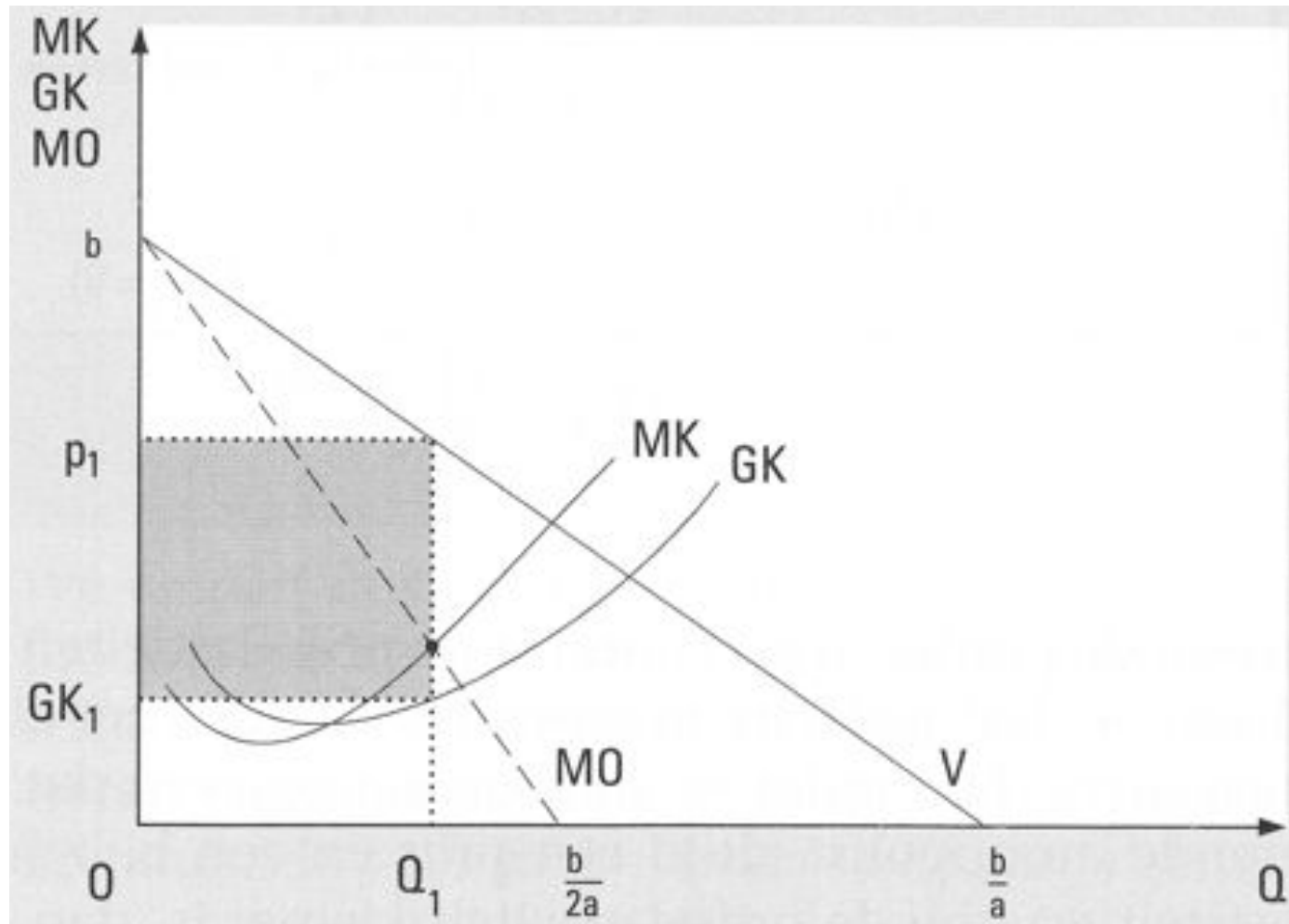

Op welk punt zijn de winsten maximaal voor de monopolist?

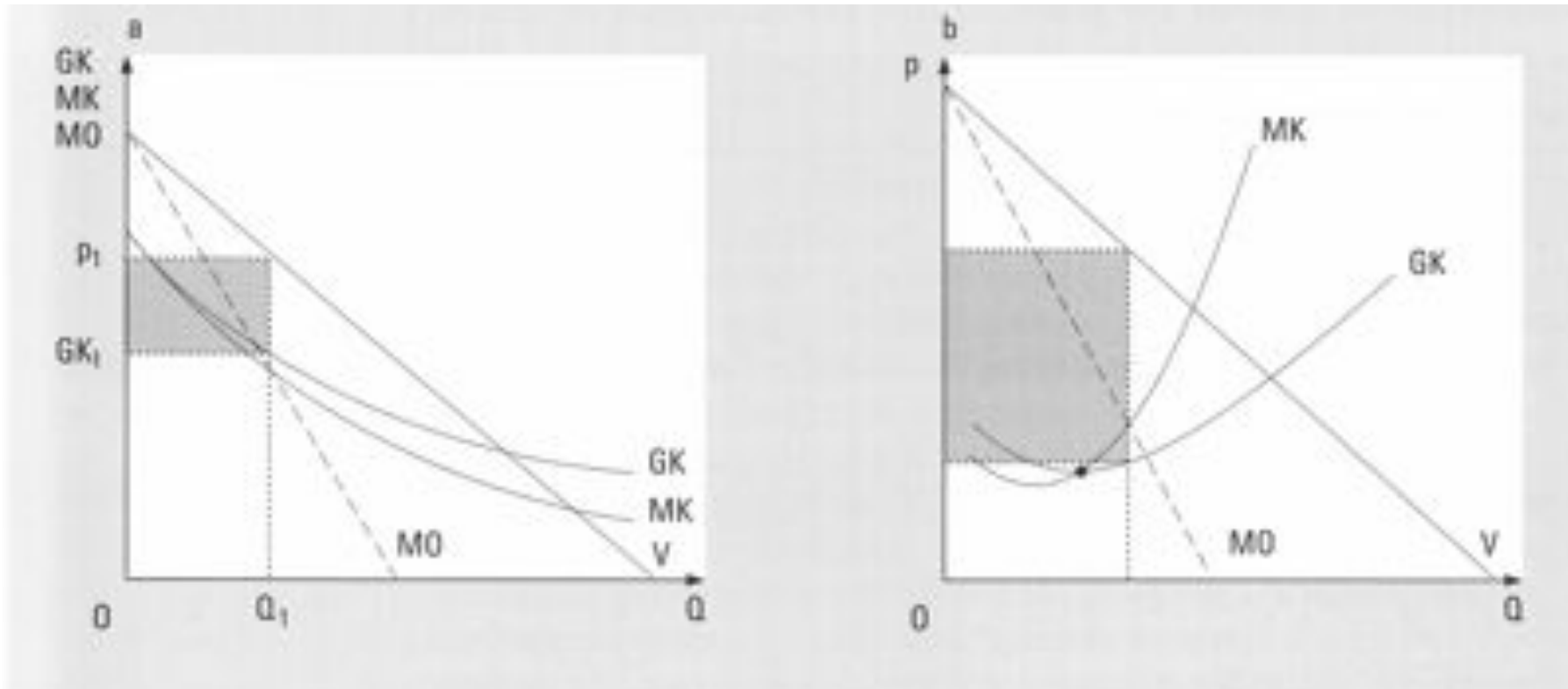
Elastische en inelastische vraag

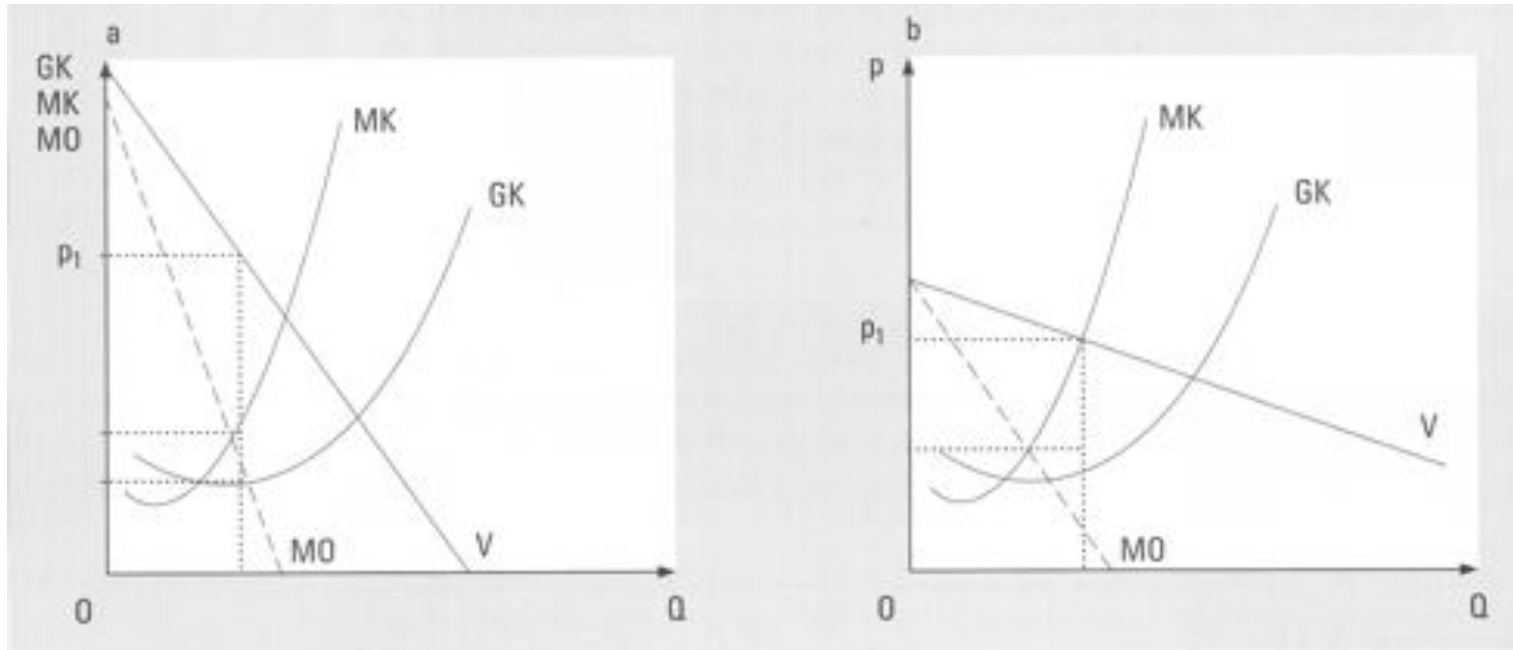
Winstmaximalisatie monopolist

Natuurlijk en wettelijk monopolie

Monopolie en marktmacht

Lerner index: $(p - MK) / p$

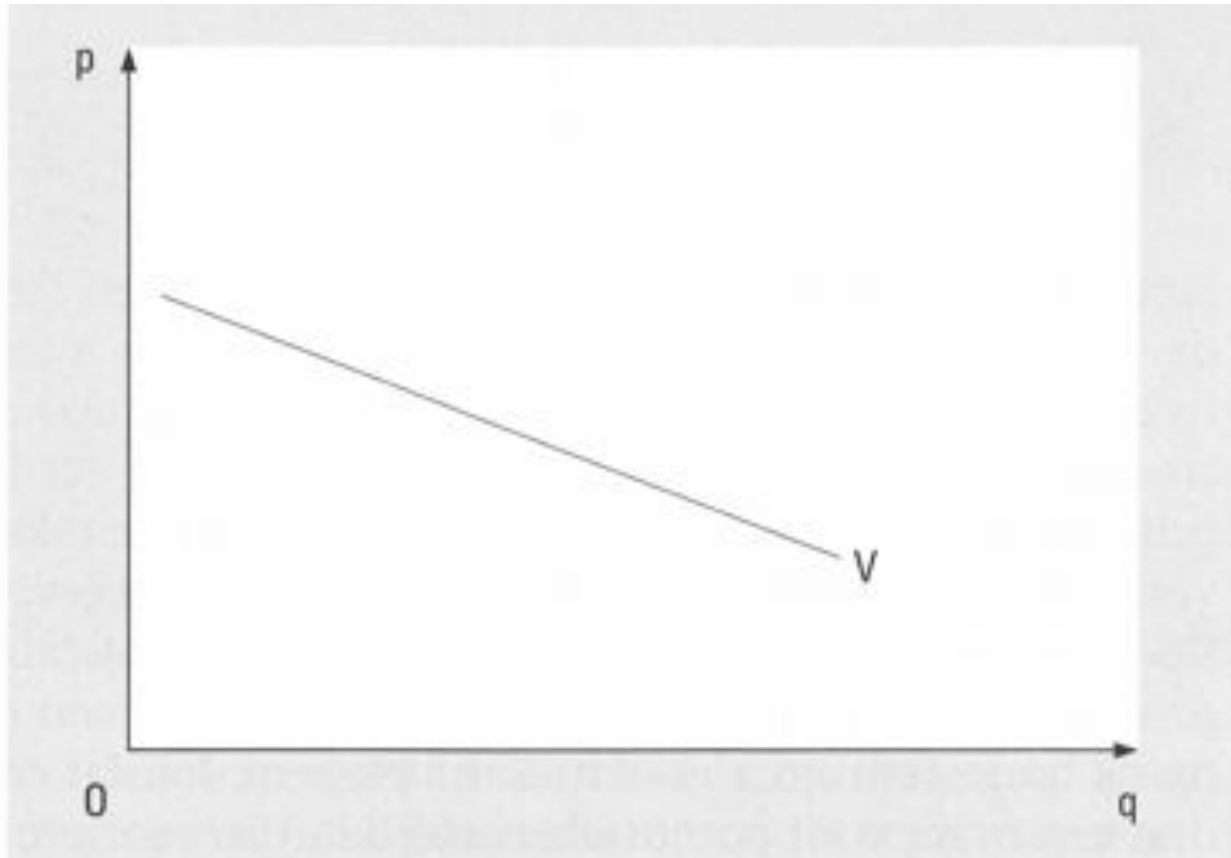
SGR van het monopolie

Veronderstellingen		Resultaat
Structuur	Gedrag	
<ul style="list-style-type: none">• Eén aanbieder• Veel vragers• Uniek product• Volledige informatie• Geen transactiekosten• Geen vrije toe- en uitreding	<ul style="list-style-type: none">• Winstmaximalisatie	<ul style="list-style-type: none">• Prijs hoger dan de marginale kosten ($p > MK$)• Extra winst boven de normale beloning van productiefactoren• Kostprijs hoger dan minimaal mogelijk op lange termijn

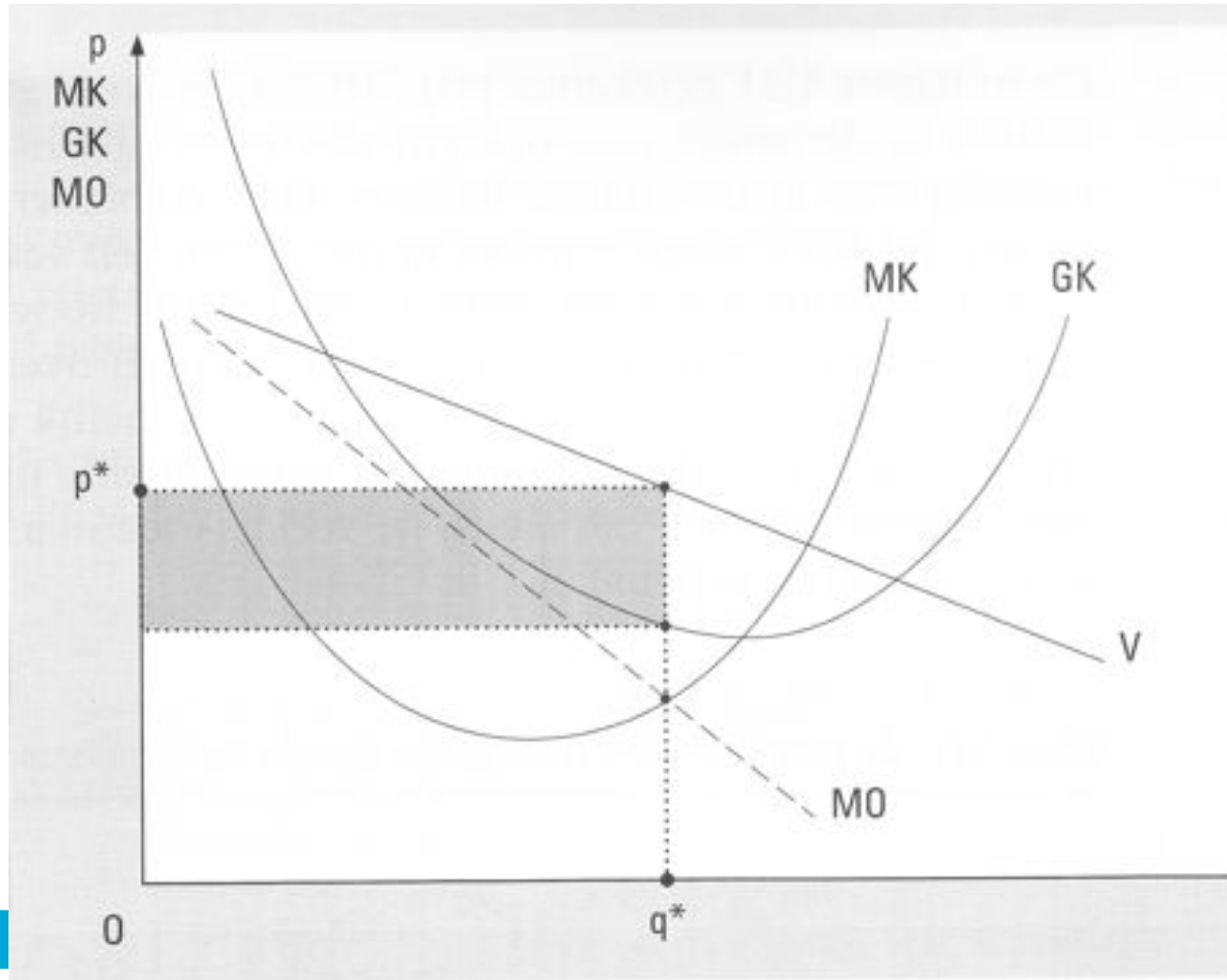
Monopolistische concurrentie

Structuur	Gedrag
<ul style="list-style-type: none">• Veel aanbieders• Veel vragers• U-vormige, identieke gemiddelde-kostencurven• Heterogene producten• Volledige informatie• Geen transactiekosten• Vrije toe- en uittreding	<ul style="list-style-type: none">• Winstmaximalisatie

Prijs afzetcurve van een ondernemer bij monopolistische concurrentie

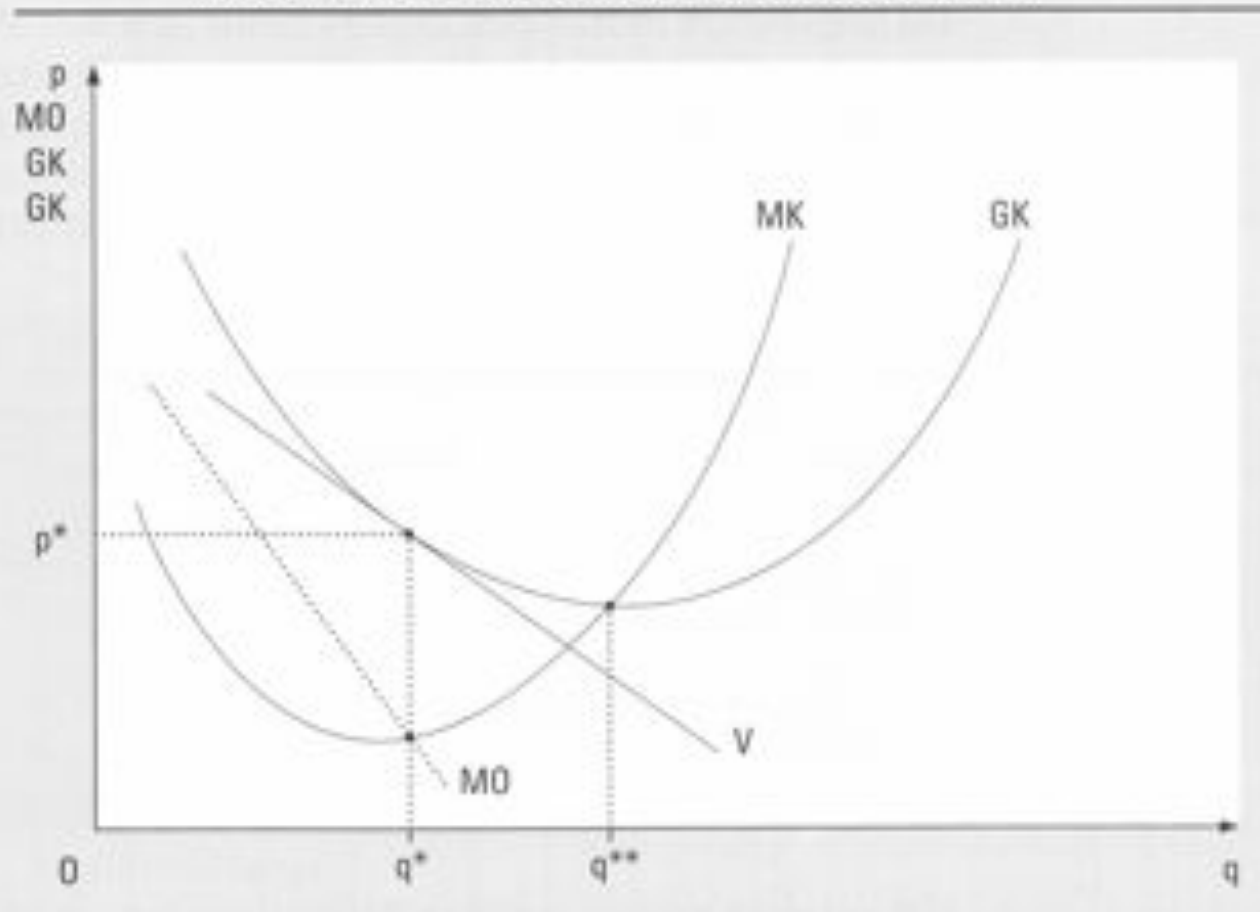

Winstmaximalisatie korte termijn

Winstmaximalisatie lange termijn

Figuur 5.23 Markresultaten op lange termijn voor de individuele onderneming (monopolistische concurrentie en volledige concurrentie)

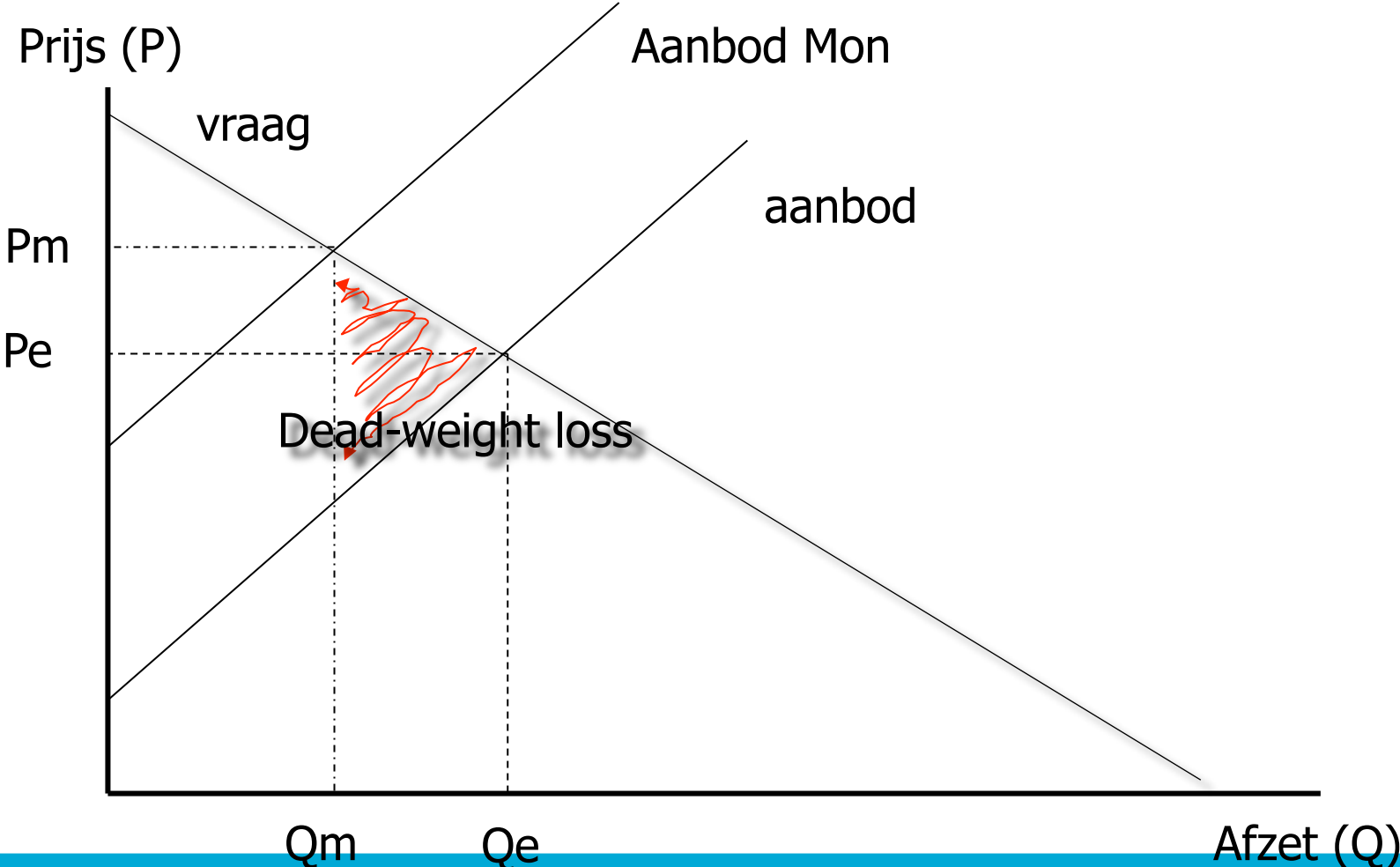
SGR resultaat monopolistische concurrentie

Veronderstellingen		Resultaat
Structuur	Gedrag	
<ul style="list-style-type: none">• Veel aanbieders• Veel vragers• U-vormige, gemiddelde kostencurven• Heterogene producten• Volledige informatie• Geen transactiekosten• Vrije toe- en uittreding mogelijk	<ul style="list-style-type: none">• Winstmaximalisatie	<ul style="list-style-type: none">• Prijs hoger dan de marginale kosten ($p > MK$)• Geen winst boven de normale beloning van de productiefactor kapitaal• Productie niet tegen minimale kosten

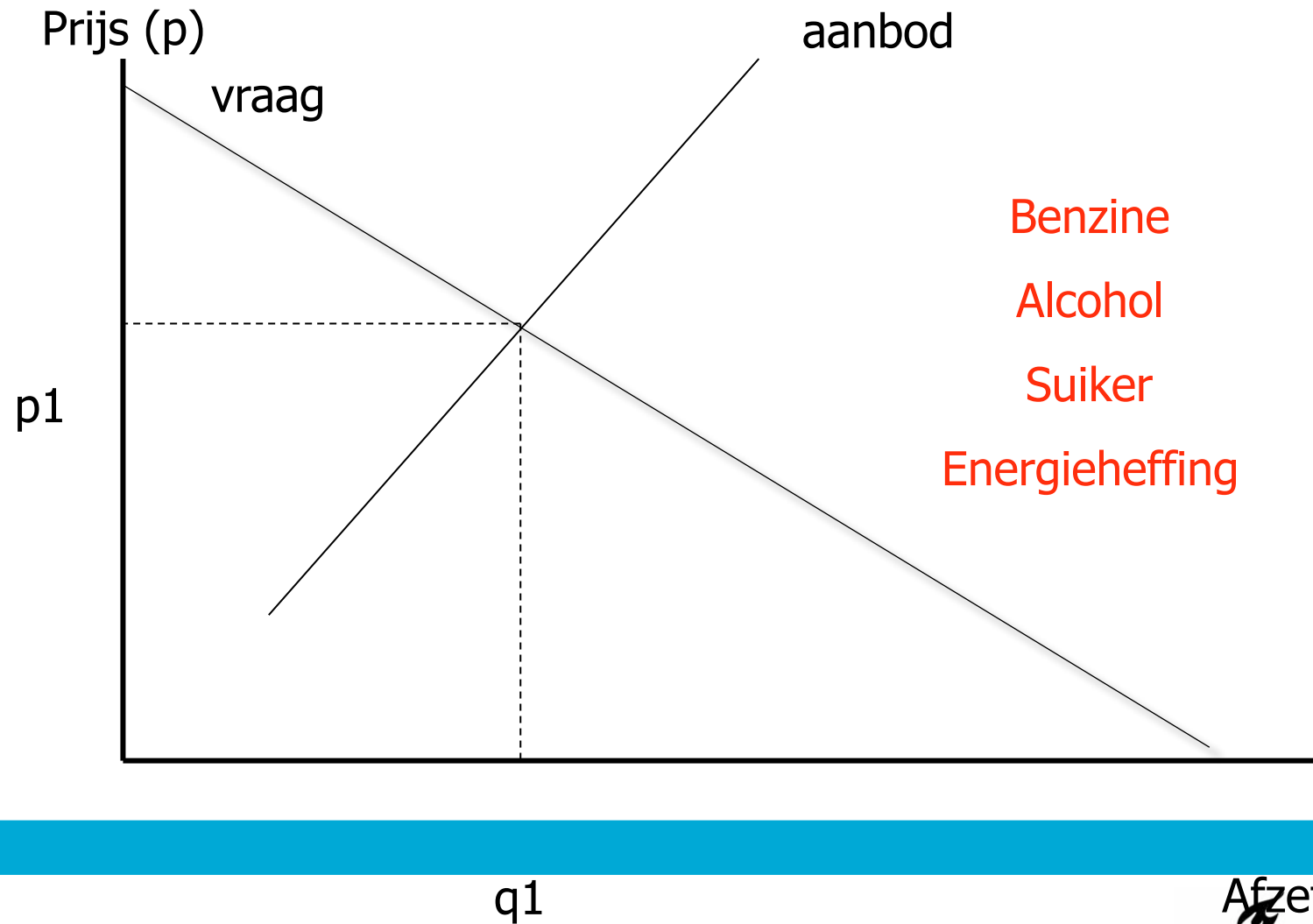
Overheidsinterventie

- Bemoeigoederen
 - Negatief
 - Positief
 - De staatskas.....

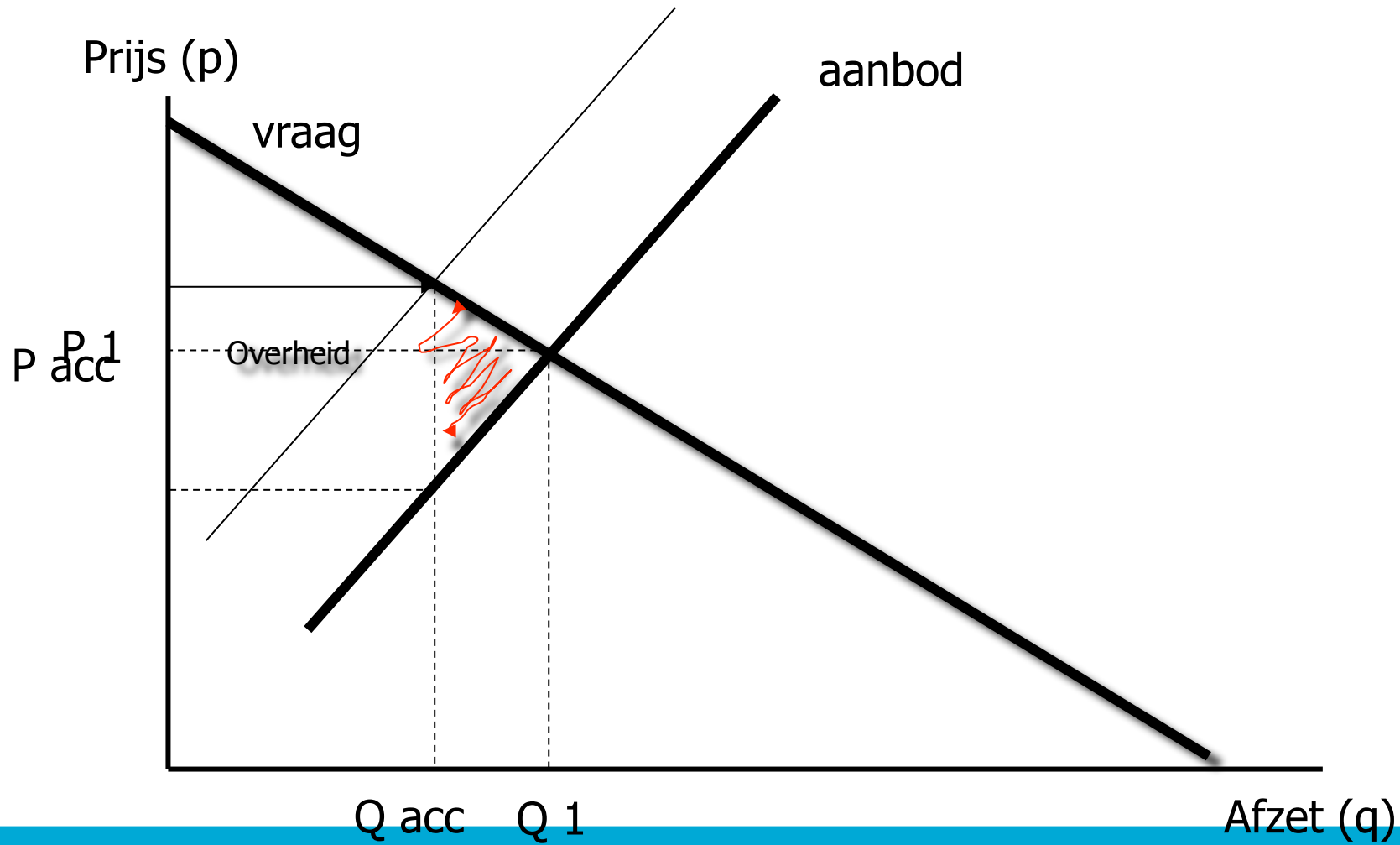
De overheid als monopolie??

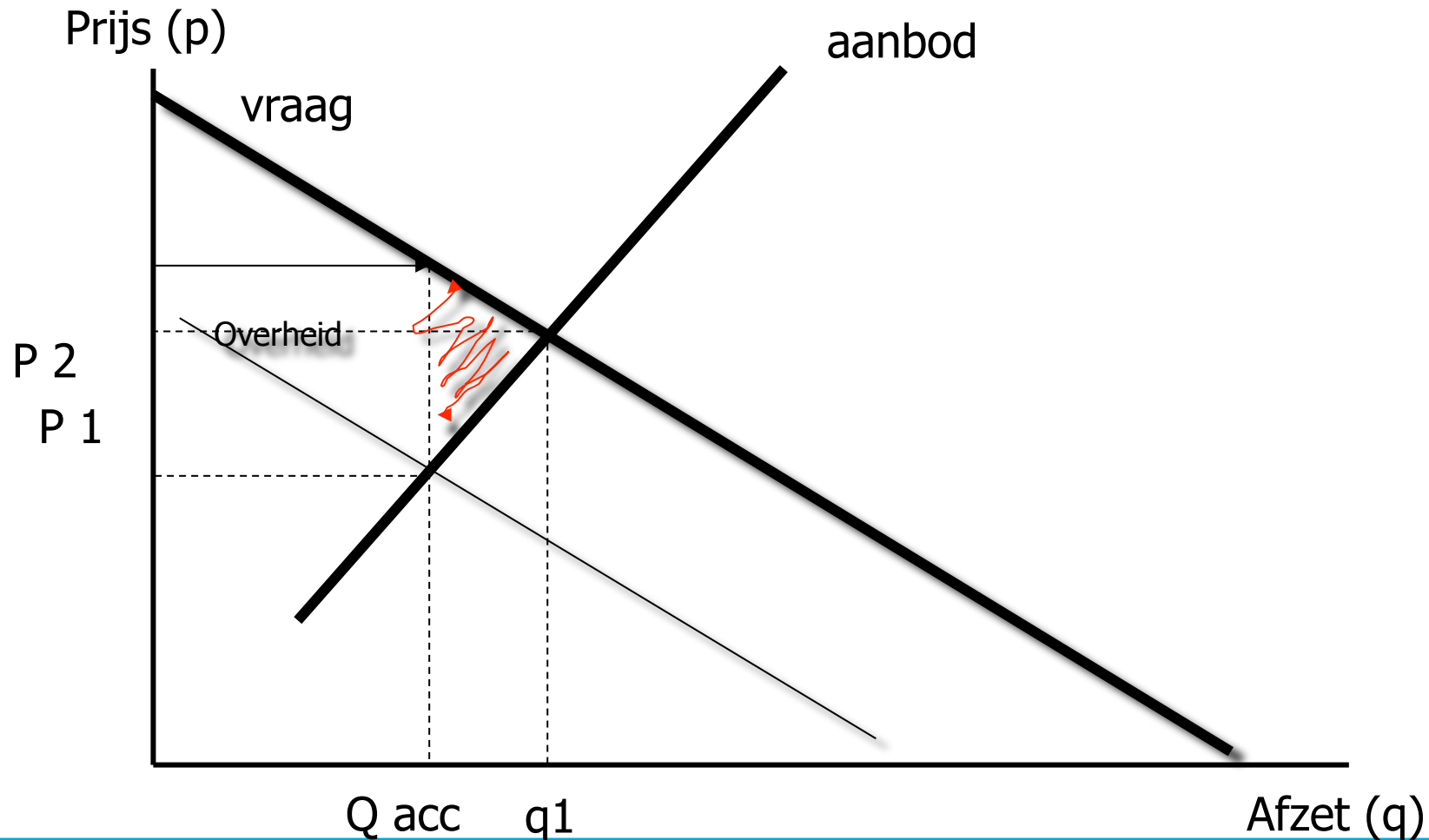
Accijns?

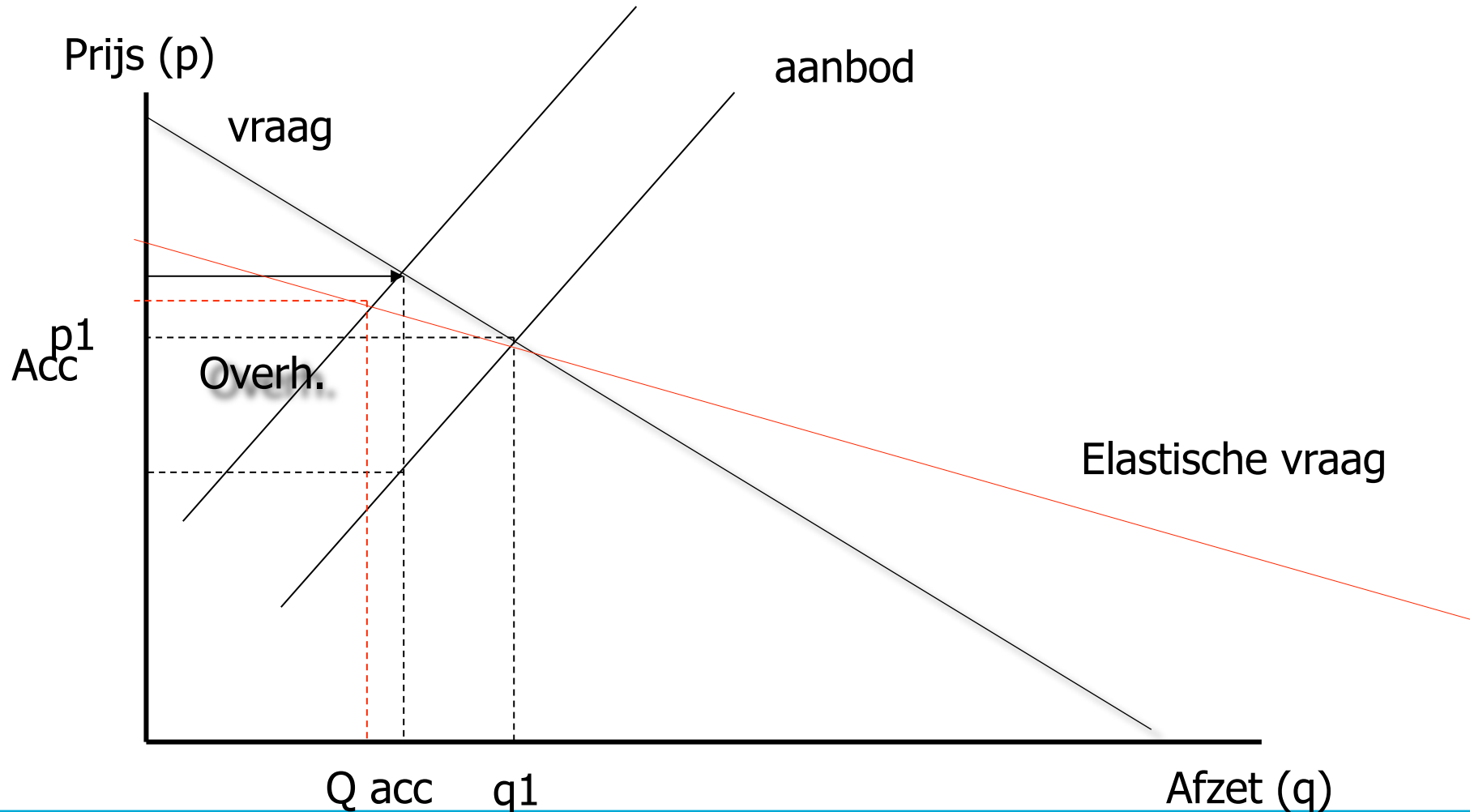
Accijns: Producentenheffing

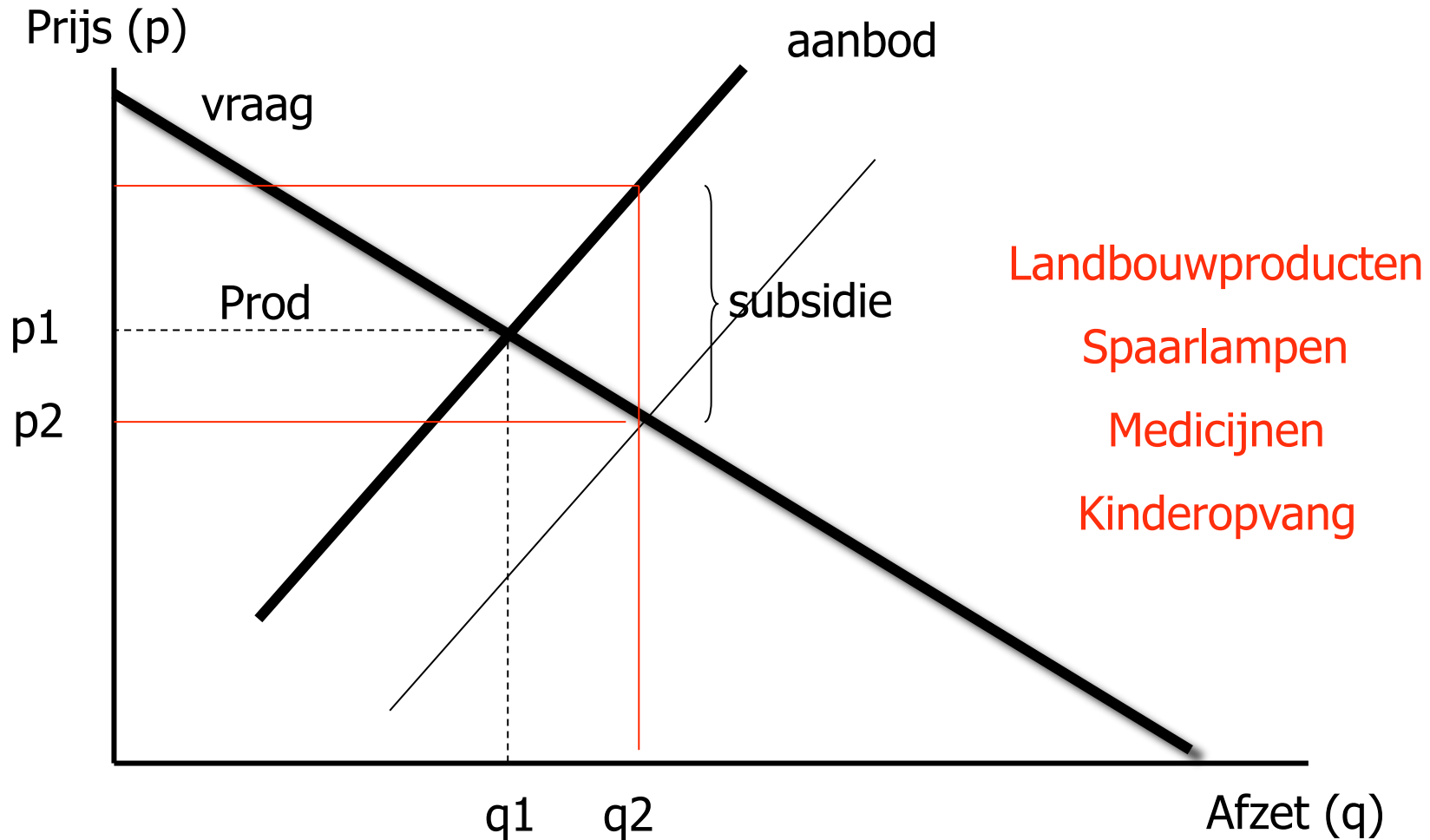
Accijns: Consumentenheffing?

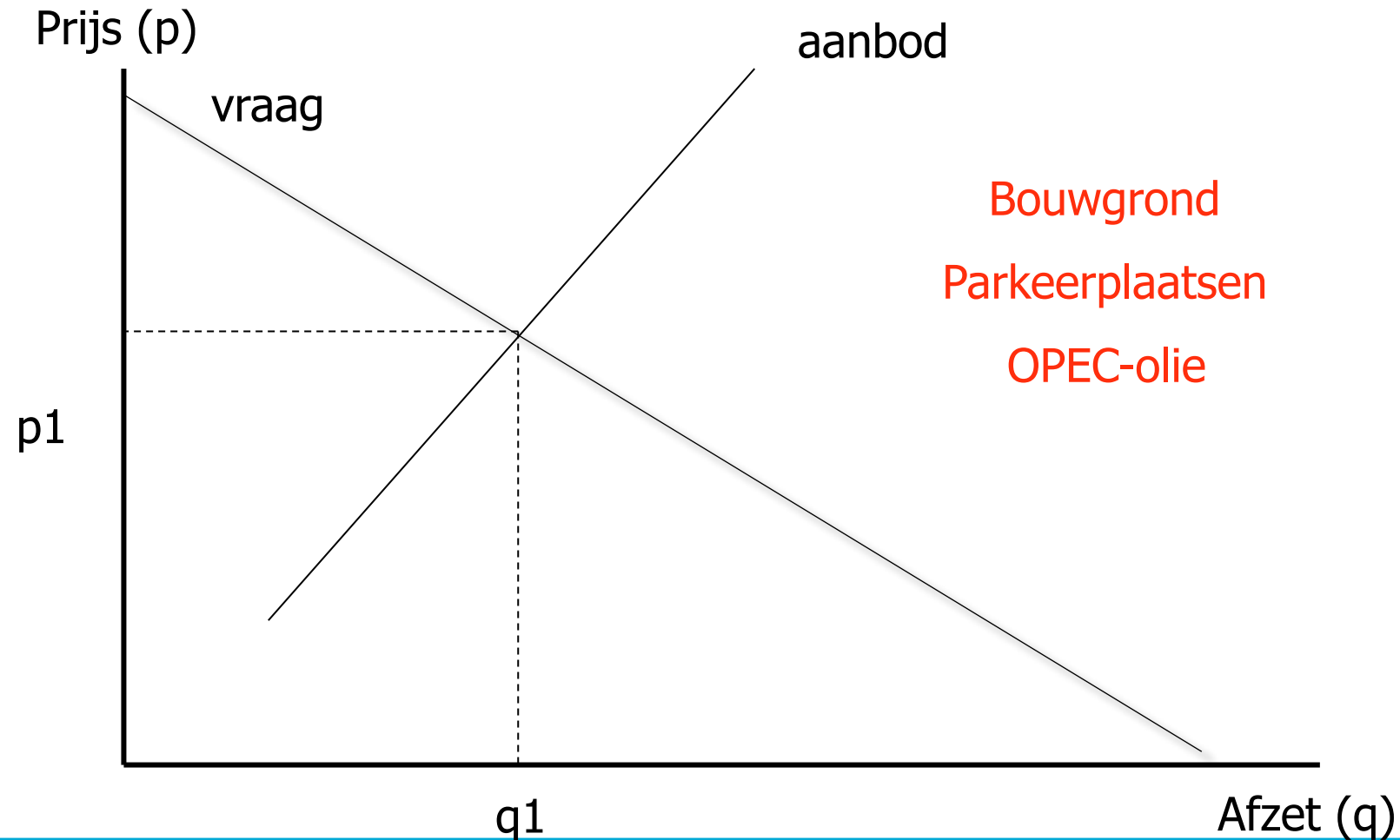
Accijns: Elastische vraag???

Subsidie:

Quota?

Quota

